

JES

o š t i n i n a p l a č a n a v g o t o v i n i

DOMOLJUB

L E V. 4.

V L I U B L J A N I D N E 27. J A N U A R J A 1932

L E I O 45

za 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din (zhuja ko sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljub« v Ljubljani

Kako je sedaj z denarjem?

Kar smo pričakovali, se uresničuje. Ljudje izpregledujejo, da nima nikakega pomena, ali denar doma in ga nosijo zopet v prejšnji meri v posojilnice. Prav tako ne hodijo dvigati samo za kake prazne stvari, ampak gajo le takrat, če je res nujna potreba. Tudi ni, ki so nehali varčevati, so znova začeli kar zbirati in ga nositi v posojilnice. Nekaj jih je seveda še povsod, ki žive v strahu in miru, ali pa takih, ki špekulirajo. Tako priča počasi vendarle pomirjenje med ljudi. To je prav, kajti če je kje denar varen, je en v posojilnicah. Tudi drugo se razmere išajo. Tako rastejo znova hranilne vloge v stritiji in tudi na Nemškem. Tudi tam uvidevno vedno bolj, da nemir in zbežanost ne vodi v amor.

Upajmo, da bo to nastajajoče pomirjenje ali srednji Evropi rešilo polagoma denarno krizo in da se bo začela na ta način po malem odvijati tudi gospodarska kriza. Velik del svetovne gospodarske krize je namreč v mednarodnem nezaupanju. Ko znova zraste zaupanje, bodo začeli izginjati tudi drugi vzroki gospodarskih kriz.

Pripomniti moramo, da so se naše posojilnice v teh težkih mesecih dobro držale. Če tudi so imele navodila, naj ne izplačujejo nikakih večjih vsot, so vendarle po večini mogle ustreči svojim vlagateljem, vsaj tistim, ki so res nujno denar potrebovali. Nekaj posojilnic pa je skoraj ves čas poslovalo brez omejitev. Zaupanje, ki so ga poprej imeli ljudje v naše posojilnice, se je izkazalo za upravičeno in se bo sedaj spet v polni meri povrnilo. Poudariti pa moramo, da seveda konca denarne krize še ni, ampak da se le opaža veliko izboljšanje. Tudi nalezljive bolezni, ki nastanejo, ne odnehajo naenkrat, ampak le počasi izgubljujejo svojo silo. Tako tudi bolezen nezaupanja, o kateri smo zgoraj govorili.

Ko mine denarna kriza, to občutno pomanjkanje gotovine, bo gospodarska splošna kriza še vedno pritisкала. Zato bo tudi potreba varčevanja in skromnosti še vedno v polni meri v veljavi. Le s pridnim delom, s skromnim življenjem in varčevanjem bomo prišli iz viharja svetovne gospodarske krize kolikor-toliko nepoškodovani.

opozoril. Sedaj ste knjige že prebrali, pokažite jih tudi znancem in prijateljem, pa bo marsikdo rekel: »Saj tako pri koncu pa tudi jaz nisem, da bi ne zmogel 20 Din za šest knjig!«

Res je težka za denar, a vendar kar mora biti, mora biti! Nekaj razvedrila more imeti človek tudi v slabih časih. In ne boš dobil lepšega in cenejšega razvedrila, kakor če kupiš sebi in svoji družini šest knjig za dva kovača!

Poleg razvedrila ti bo pa dala Mohorjeva knjiga tudi pouka. V naslednjem letu bo n. pr. izšla knjiga o perzinstvu. Če boš prebral samo to knjigo, boš morebiti imel od nje korist za precej več kovačev, nego te jih je veljalo vseh šest knjig.

S tem smo se pa že dotaknili vprašanja, katera knjige bo izdala družba v letu 1932. O tem pa prihodnjič kaj več!

Kupčija s človeškim življenjem?

Zadnje čase so se po deželi silno razširila razna posmrtninska zavarovalna društva. Dobivamo poročila, da so po nekaterih župnijah vse stare osebe — od 70 do 90 let — zavarovane, nekatere celo po deset in še večkrat, ne da bi za to vedele.

Uredništvo lista je dobilo veliko vprašanj in prošenj, naj zavzame glede teh zavarovanj svoje stališče.

Zavarovanje zoper nezgode, na doživetje ali za slučaj smrti pri solidni zavarovalnici je gotovo nekaj dobrega. Nekateri stanovi imajo taka zavarovanja naravnost z zakonom ukazana. Dobro je, ako si s plačevanjem malih prispevkov človek preskrbi pomoč za slučaj nezgode, za starost, ali pa za svoj pogreb in družino.

Slabo pa je, ako se človek zavaruje lahko-miselno, vedoč, da ne bo mogel plačevati prispevkov za zavarovanje, ali pa če zavaruje drugega zgolj iz spekulacije, računajoč na pravočasno smrt svojega zavarovanca in s tem na svoj lastni profit.

In na to dvojce se zdi, da ljudje premalo mislijo. Pri raznih samopomočih morajo člani doplačevati pri vsakem smrtnem slučaju. Takih smrtnih slučajev bo vedno več, ker so zavarovani ljudje, ki stoje z eno nogo že v grobu. Smrtnih slučajev se v enem razredu lahko nabere na stotine v enem letu in prispevki članov gredo lahko v tisoče dinarjev. Ljudje božji, ali ste premislili, če boste te svote lahko plačevali? Ali so vas agenti o vsem podrobno poučili?

Nekje je umrl občinski revež, ki je bil brez vednosti večkrat zavarovan. Zlepa niso koga

Ne pozabimo na Mohorjevo družbo!

Ko bodo nekateri Domoljubovi naročniki ali ta naslov, bodo rekli: »Saj nisem pozabil! In navado, da vsako leto obnovim naročnino Mohorjevo družbo že takoj v jeseni ali poleti, ko dobim Mohorjeve knjige, tako da vse imam z eno potjo! Tako sem si že pred kar dvema mesecema zagotovil lepo branje za vsake večere v naslednjem letu.«

Dobro si poril in tebi niso namenjene te reče, razen če morebiti želiš dobiti kako darilo za doplačilo. Takrat, ko si knjige prejel, vedel, katere knjige za leto 1932 bi lahko dobil vezane in katere za doplačilo. No, to ni še vedno doplačilo, toda danes o teh knjigah ne bomo govorili, pač pa bomo o njih malo poročali v eni izmed naslednjih številki. Danes se namreč želimo malo pogovoriti s tistimi, ki iz kakršnegakoli vzroka še niso obnovili naročnino za l. 1932. Res je, da je za leto 1932 še čas do 5. marca, torej še dober mesec. Če se boš vidno je boljše, da vse napraviš malo prej, nego prepozno; posebno je pa koga, če se človek navadi, da nobene potrebne stvari ne odlašajo prav do zadnjega.

In taka res potrebna stvar je tudi Mohorjeva družba in slovensko ljudstvo jo od

leta do leta više cenil. S početka ni imela marsikdaj niti tisoč naročnikov, okoli l. 1860 pa je začela hitro naraščati in je dosegla ob koncu svetovne vojne visoko število 90.512 udov. Zmede po svetovni vojni, izguba Primorske in Koroške, izguba Celovca, selitev v Prevalje in druge nezgode so jo sicer začasno vrgle močno nazaj, tako da je l. 1926 štela še samo 38.093 udov. Toda tega leta (1926) je začela ponovno naraščati in je v zadnjih šestih letih poskočila za nič manj nego za 23.755 udov, tako da jih šteje sedaj že zopet 61.848.

Njen razmah pa s tem še nikakor ni končan. Kaže nam samo, kako se Slovenci vedno manovo zavedajo, kako silno potrebna in koristna jim je književna družba, ki jim za kar mogoče nizko ceno preskrbi čimveč lepega in koristnega branja.

Zato se nam je pa zdelo potrebno, da pravočasno opozorimo svoje bralce, da prav zagotovo obnovijo naročnino vsaj v teku meseca februarja.

Pa še nekaj drugega nas je nagibalo, da smo že mesec dni pred potekom roka za naročanje zopet spregovorili o Mohorjevi družbi. Vemo namreč, da mnogi samo radi tega niso naročeni na knjige, ker jih nikdo ni pravočasno

po smrti tako prekinjali, kot tega ubogega reveža. Zakaj? Umrli je par dni prej, preden je potekla »čakalna toba« in njegovi prijatelji so se obrisali za težke tisočake...

Nekje drugje so tudi večkrat zavarovali berača, ki je že desetletja spal po hlevih in šupah in je bil ves onemogel. Da ga vzdrže določeno dobo pri življenju, ga sedaj naravnost pitajo z vsemi mogočimi dobrotami, katerih prej, revež, nikdar okusil ni. Ali ga bodo pitali tudi potem, ko bo nastopila možnost, da dobe za njegovo smrt zavarovalnino?

In glejte, ljudje božji, to je grdo in nekr-

ščansko! Zavarovati človeka zato, da iz čim hitreje njegove smrti naredim zase profit. In ne vem, kje bi dobil tako krščansko popolnega človeka, da zavaruje morda neznano osebo, pa bi ne gojil v svojem srcu želje, da bo »pravočasno« umrl!

Krivda za vse to ne leži na zavarovalnicah, ampak na ljudeh, ki lahko tudi na sebi dobro stvar zlorabljajo v svoje sebične in nekrščanske namene.

Mi se bojimo, da bodo na račun takih špekulantov s človeškimi življenji trpele zavarovalne družbe in poštene, solidni zavarovalci.

Črne bukve kmečkega stanu

(Konec.)

Ze takrat, ko smo govorili o Nemčiji in o njenem gospodarstvu ter o dr. Krekovem mnenju, za kaj naj kmet v prvi vrsti izrabljuje svojo zemljo in kako naj ravna z njo (glej Domoljub 13. jan. 1932!), smo se nekoliko dotaknili tudi vprašanja, od kod prihaja strašna kriza, ki danes pretresa vesoljni svet. Omenili smo, da je sedanje revščine na deželi v veliki meri kriv ravno »razkrajajoči dobičkarški in sebični duh, ki ga je rodil pogubni liberalizem in po katerem je postala zemlja predmet dobičkarstva in trgovine, kakor vsak obrtni izdelek.« Se o tem par

veded: Vsi, ki pišejo o sedanjih težkih časih, so teh misli, da ne smemo iskati vzrokov pomanjkanja in stiske nikjer drugje kakor ravno — v človeku samem! Sicer je res človeška narava in navada, da vselej, če se zgodi kaj napačnega, vsak gleda le okoli sebe, svojega bližnjega; da bi pa se ozrl sam vase in preudaril, če ni morebiti sam kaj prispeval k tej nesreči, to nikomur ne pride na pamet. Toda, čeprav ni prijetno in tudi ne lahko, ne pomagaj nič drugega, kot da gre vsak sam vase, premisli svojo notranjost in se potrka na prsa ter odločno sklene, da bo poslej hodil po drugačnih potih.

Najprej moramo biti na jasnem, da do tega težavnega položaja, ki smo danes v njem, nismo prišli kar čez noč! To se je pripravljalo cela stoletja, zato pa tudi ni vsa krivda za te razmere samo na nas, ampak je je mnogo tudi na naših prednikih. Življenje ne dela skokov, marveč se razvija počasi, toda dosledno. In tako se je človek počasi oddaljeval od svoje prave poti, da se od začetka tega niti ni zavedal. In potem je šlo vendar bolj in bolj na stran, dokler se nismo nenadoma zavedli ob prepadu!

Ljudje so se spremenili, močno spremenili! Vsi, od najvišjega do najnižjega. Nič več se ne zavedamo, kakšno je naše pravo razmerje do vseмогоčnega Stvarnika nebes in zemlje in do našega Očeta; pozabili smo, kako se moramo obnašati do svojega bližnjega; in končno se nam je zatemnilo še to, kako naj izrabljamo naravo, ki nam jo je Bog položil k nogam, da nam služi in nas podpira v naši službi Bogu!

Začnimo od spodaj: kako se je izpačilo naše gledanje na zemljo, na naravo! Ko je Bog človeka ustvaril, mu je, kakor sem že zgoraj rekel, dal oblast nad vso zemljo, da si jo osvoji in jo rabi za svoje zemeljsko življenje. Toda po krščanskem pojmovanju ni človek neomejen gospodar svoje zemlje, ampak samo njen upravitelj, gospodar, ki ima dolžnost, da varuje domačijo in družinska izročila ter jih neokrnjena preda svojim naslednikom. Kmetu ni bila zemlja samo gospodarska vrednota, kapital, proizvajalno sredstvo, temveč domače ognjišče dela in življenja, skupna last preteklih in sedanjih

rodov, ki se vsi trudijo za isto rodno grudo! Po tem pojmovanju je kmet služil svojemu domu in svojemu rodu, ni smel kmečkega doma svobodno prodajati, ne razdeljevati ter drobiti na malenkostne kose. (Glej dr. J. Jeraj: »Socialno vprašanje« 153—191!) Ljudje so se zavedali, da je »Gospodova zemlja in vse, kar jo napolnjuje« kakor pravi sveti pesnik v 23. psalmu. Vedeli so, da ni zemlja naše stalno prebivališče, ampak samo začasno; da radi tega ne smemo ni njej služiti, ampak ona nam!... Dolgo stoletij je vladalo to naziranje, ki pa se je zmerom bolj kršilo in krhalo, dokler ni liberalizem in iz njega nastali kapitalizem vse to postavil na glavo, razbil pravi odnos človeka do zemlje in povzročil vso bedo, ki jo gledamo in čutimo vsak dan. Zakaj danes mislijo ljudje, da je zemlja samo zato, da si nekateri napasejo svoj nenasični pohlep po imetju, ne pa zato, da celemu svetu, vsem ljudem daje vsakdanjega kruha. In potem ni čudno, če pridejo do tako nečloveških misli, da v Ameriki in drugod s pšenico kurijo svoje stroje, medtem ko v isti deželi milijoni stradajo kakor psi! Cele stotine in stotine vagonov bombaža sežigajo in mečejo v morje, zraven njih pa milijoni brezposelnih revežev prezebajo in se tresejo od mraza! Na stotine in tisoče vagonov živil potaplja v vodo in uničujejo — pomislite, samo l. 1931. so v Braziliji po ukazu vlade vrgli v morje 2 milijona 652 tisoč 507 vreč kave! — samo, da bi ostala cena na višini! Ali ni to peklensko delo, vnebovpijoč greh! To je kakor če bi imel človek polno košaro kruha in bi ga revež prosil, naj mu ga da za 1 dinar, da se bo najedel, pa bi potem oni rajši vso košaro stresel v vodo in dal lačnemu siromaku samo košček kruha! Ali ni to strašno? In danes se to godi!... In pridejo ljudje, ki vse to satansko početje mirno gledajo ter se še rogajo lačnim siromakom! Zato bo Bog bolj kaznoval te neusmiljene krivičnike kot pa bedne ubožce, ki radi tega izgubljajo vero in dolžijo predobrega Boga, češ, da je on dal tak red! O ne, Bog ni dal takšnega reda, on s polnimi rokami deli bogastvo na zemljo. Nemški župnik Emil Fiedler je lepo zapisal: »Zemlja rodi živil, vsega tega, kar imenujemo vsakdanji kruh, stokrat, najbrž tisočkrat več kot morete zaužiti dve milijardi ljudi. Miza je pripravljena, za vse, in bogato obložena — toda razdeljevanje oskrbujejo ljudje sami! Svetovni red, po katerem obrodi žito tridesetkrat, petdesetkrat in še večkrat, po katerem zraste iz jabolčne peške drevo, ki daje zrelega sadja na cente, ta svetovni red je od Boga. Svetovni red pa, ki ga je Bog postavil, ljudje preobračajo. Zlo materijalizma, ki je posledica odtujitve od večno veljavnih načel sv. vere, se vedno bolj širi. Materijalist o tepečem človeku ne vidi več svojega brata, ki mu je

dožan po svojih močeh pomagati, ampak nadležna, s katerim noče imeti nič opraviti. Vseled tega se tudi v srcih trpečih vedno bolj pojavlja misel, da je vaak, ki kaj ima, njihov sovražnik, ki ga je treba uničiti in se polastiti tega, kar ima. To mišljenje sili trpeče do revolucionarnih dejanj. In v resnici so bile vse revolucije zadnjih stoletij porojene iz te miselnosti.

Ako bi znal krščanski svet tudi v gospodarskih ozirih živeti in delati po krščansko, bi marsikatera revolucija odpadla. Za vse je svet dovolj bogat! Treba je le, da se skupne dobrine pravično porazdele. Načela, kako naj se to zgodi, vsebuje naša vera.

Ce bomo znali odreči se temu, kar gre bližnjemu, potem lahko upamo, da se bodo razmere spremenile in da bomo tudi mi dobili, kar nam po vseh božjih in človeških pravicah gre! Tu ne velja nič drugega, kakor Gregorčičeve besede: »Vrnite se sami v prvotnost nazaj in našli boste prvotni svoj raj!«

Preden končam, pa samo še tole: kljub vsem težavam in skrbem, ki nas stiskajo, ne obupujmo! Poglejte v zgodovino, berite »Zgodovino slovenskega naroda«, ki jo izdaja »Mojorjeva družba«, pa boste videli, kako so iz večkrat ljudje živeli v velikih nadlogah in pomanjkanju. Res, da se s sedanjo krizo da primerjati malokatera v zgodovini, zakaj današnja je zajela ves svet, res pa je tudi, da ni noč nikdar tako dolga, da ne bi prišel dan! Ne bojmo se! Kadar je največja sila, je božja roka najbolj mila. Vsak dan molimo: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh!... Kar prosimo, to tudi verujmo in se zanesimo na Boga! Predvsem pa storimo sami, kar moremo, popravimo, kar smo zagrešili! In videli boste, da bo tudi te krize konec, slovenski kmet pa bo stal trdno in ne omajno na svoji sveti zemlji! Zato pa še enkrat molimo in delajmo! — Jože Gregorič.

Radio

Vsak delavnik: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Cas, plošče, borza — 17.30 Salonski kvintet — 22.00 Cas in poročila.

Cetrtek, 28. januarja: 17.30 Samospevi gd. Carmen Antić — 18.00 Kmetijsko predavanje — 18.30 Gimnastične vaje — 19.00 Italijanska — 19.30 Srbohrvaščina — 20.00 Pedagogika — 20.30 Prenos iz Belgrada — 21.15 Cerkevni koncert — 21.45 jaska zboru škofijske gimnazije v St. Vidu na Ljubljano — 22.00 Samospevi gd. Dragice Sol. (kolturne arije). — Petek, 29. januarja: 11.30 Solska ura: O obletnici potresa v naših krajih — 19.00 Francosčina — 19.30 Narodni zemlje — 20.30 Prenos iz Varšave. — Sobota, 30. januarja: 17.30 Salonski kvintet — 18.00 Zumberaški uskoki — 18.30 Siroj in sodobni človek — 19.00 Angleščina — 19.30 Glavne razvojne faze v umetnostni zgodovini — 20.00 Prenos opere iz Zagreba. — Nedelja, 31. januarja: 8.00 Zivinoreja — 9.00 Espirantsko predavanje — 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.00 Versko predavanje — 10.30 Umetnosti in znanost pri Ligi narodov — 11.00 Salonski kvintet — 12.00 Cas, poročila in plošče — 15.30 »Darinka«, spevoigra — 17.00 Magistrov štrani kvartet — 20.00 Muzika 40. p. p. Tigliavskog — 22.00 Poročila — 22.15 Plošče. — Ponedeljek, 1. februarja: 18.30 Lakota — 19.00 Češčina — 19.30 Zdravstvena ura — 20.00 Samospevi ge. Schiedl König — 21.00 Salonski kvintet. — Torek, 2. februarja: 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.00 Versko predavanje — 10.30 Izseljevanje Belokritejincev — 11.00 Salonski kvintet — 12.00 Cas, poročila, plošče — 15.00 Prizmaška šola po Steinhilberjevih — 15.30 Dekliška ura — 16.00 Slovenski narodne s salonskim kvintetom pojejo gd. Korčan in gg. Jelačin in Zagar — 17.00 Igra s apostoli — 20.00 Eksperimentalno fonetični študij — 20.30 Prenos iz Zagreba. — Sreda, 3. februarja: 18.30 Morje — 19.00 Ruščina — 19.30 Literarna ura — 20.00 Mozartova glasba, izvaja salonski kvintet — 21.00 Lahka glasba, izvaja salonski kvintet.

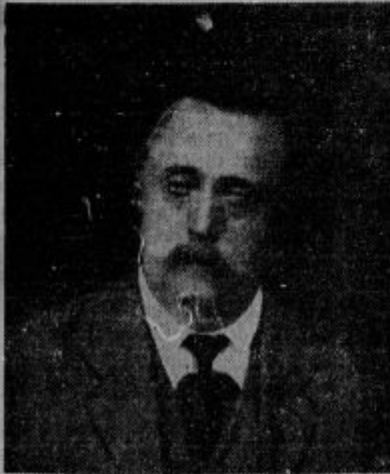

Duh. sveinik Anton Lesjak, kupnik v st. Jerneju na Dolenjskem, je praznoval 75 letnico svojega rojstva. (Glej dopis iz St. Jerneja!)

Vscučinski profesor arhitekt Jožef Plečnik je obhajal te dni svoj 60. rojstni dan. Še na mnoga leta!

Priloženo: Zupna cerkev sv. Franciška v Siški, eno najlepših del mojstra arhitekta Jožefa Plečnika.

50 let jubilej praznuje g. Fortunat Kinar, ki 50 let prepeva po naših cerkvenih in društvenih orih. Rojen je bil v Kropi, sedaj pa že 36 let živi v Ribnici. Še na mnoga leta!

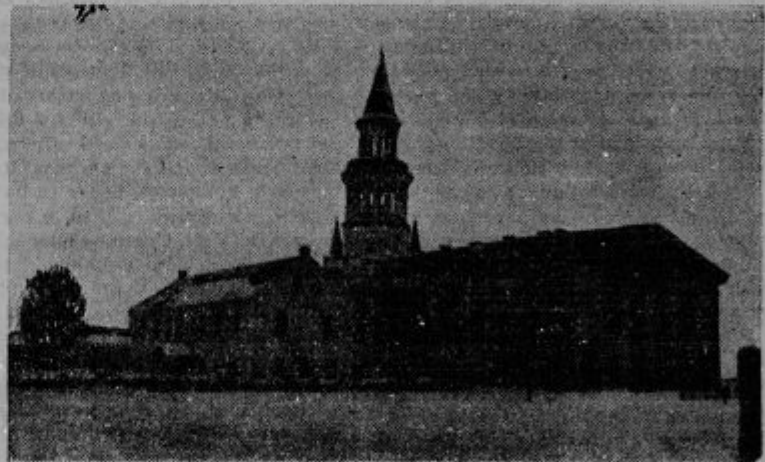
Priloženo: Ne sneženega moža, ampak sneženo ženo napravili mladi umetniki na Dobravi pri Ljubljani

Z zob za vedno izgine kamen, če jemlješ dnevno KALODONT

Sargov Kalodont je edina zobna krema, katera vsebuje učinkoviti dodatek proti zobnemu kamnu (Sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu).

KALODONT
Proti zobnemu kamnu

KUPUJTE PRI TVRDKAH, KI INSERIRAJO V »DOMOLJUBU«!

PO SVETU

Italija

s Poitalijančenje cerkve pripravljajo. — Idriskim fašistom ne zadoštuje, da imajo v Idriji kaplana, ki zna izvrstno italijansko in vsled tega ni peščica Italijanov nič prizadeta pri svojih verskih zahtevah. Oni hočejo duhovnike svoje narodnosti ne glede na to, da je pretežna večina ljudstva slovenske narodnosti. Poklicali so patre, ki jim mašujejo in pridigujejo. Dolej so prihajali ti patri le vsak teden in so potem odhajali nazaj. Sedaj jim bodo izpraznili samostan šolskih sester, kjer jih bodo nastanili za toliko časa, da bo končano samostan ko poslojpe, ki so ga že pričeli zidati. To poslojpe, frančiškanski samestan, bo stalo milijone in če se iz stališča verskih razmer, ki vladajo v Idriji, presoja potreba nastanitve frančiškancev v Idriji, lahko rečemo, da jih ni potreba. Šolske sestre so se umaknile iz njih samestana v poslojpe bivše realke. Tam bodo v otrokemu vrtu nadaljevale svoje delo in potujčevale slovenske otroke. Slovenske usmiljenke so izgnali iz mestne bolnišnice in nastavili čistokrvne Italijanke. Za poitalijančenje cerkve v Idriji je torej vse pripravljeno. Treba je le še vplivati, da škofija ne dobi v dolednem času uvidovnega in močnega pastirja in pričakati, da g. dekan umre. Stariku v takih razmerah bolj naglo pešajo moči, kot bi mu micer...

s Proti goriški Mohorjevi družbi. Iz Gorice prilajajo vesti, da so tamkaj orožniki zaplenili zalogo Mohorjevih koledarjev, kar jih je še preostalo v tiskarni. Gre bajje za kakih 800 izvedov. Razlog ni znan; saj so oblastva natisk delala. Najbrž gre za slepo divjanje fašistične in tajnika Avenantija in njegovih tovarišev. Tudi drugod na deželi, posebno na Krasu, so orožniki zaplenili pri naročnikih Mohorjev koledar. Vse kaže, da se zgodovina s koledarjem goriške Mohorjeve družbe ponavlja. Tudi lantsko leto je goriški prefekt po strogi cenzuri dovolil natisk mohorjskih knjig, a je že dober mesec nato izdal na orožniška poveljstva ukaz, naj koledar zaplenijo. Ta ukrep ima očividno namen, gospodarsko uničiti Mohorjevo družbo. Jasno je, da se naročniki ne bodo več naročili na knjige, ako jim jih potem orožniki pobere.

Avstrija

s Razno s Koroške. V deželni bolnišnici v Celovec službuje 24 zdravnikov in 182 strežnic. Osrednja kuhinja kuha za 2900 oseb. — Sredi januarja so našli na Koroškem 17.807 podpiranih in 18.215 nepodpiranih brezposelnih. — Zvezni predsednik je podelil mežnarju in organizistu v Železni Kapli g. Haderlapu ob priliki 40 letnega službovanja častno kolajno. — V St. Rupertu, pri Celovec so se spopadli narodni socialisti in komunisti. — Krščansko-socialna stranka in krščanska kmečka zveza sta imeli zborovanje, kjer sta z ozirom na bližajoče občinske volitve sklenili, da nastopi krščansko-socialna stranka povsod samostojno.

Nemčija

s Boj na noč med narodnjakarji in komunisti. Na neki cesti blizu Berlina so napadli tede dni komunisti skupino narodnih socialistov. Komunisti so oddali več strelav in je bilo sedem težko ranjenih, dva pa sta bila mrtva. Smrt je doletela tudi 80 letnega profesorja dr.

Ernsta Schwarzja, ki ga prištevajo med voditelje berlinskih narodnih socialistov.

Francija

s Zvestoba za zvestobo. Ker Amerika noče dati Italiji posojila, je sedaj Francija pač edina država, ki bi mogla podpreti skrajno razrvano gospodarsko stanje Italije. V tem pogledu piše francoski časopis »Temps«, da Francozi poštenemu sporazumu z Italijo niso nasprotni. Toda Italija mora opustiti nekatere svoje zahteve. Nedopusten je sploh vsak razgovor o tem, da bi Francija dala Italiji Tunis v severni Afriki. Prav tako Francija odklanja vsako misel, da bi se sporazumela z Italijo na račun prijateljev, ki jih ima na jugovzhodu Evrope (Jugoslavija). Kakor hitro bo Italija to razumela in priznala, bo prijateljsko razmerje med obema državama lahko čez noč postalo dejstvo in podpora in razne ugodnosti ne bodo izostale.

Španija

s Anarhisti na delu. Sedanja svetovna gospodarska kriza je pričela z veli o silo vplivati tudi na zrevolesozirano Španijo. Liberalno-socialistična vlada g. Azana očividno nima dovolj ugleda, pa tudi ne moči, da bi se uspešno zoperstavila razdirajočim silam. Na eni strani komunisti in anarhisti, na drugi nezadovoljni monarhisti in ne nazadnje po samovladi breheneče špansko orožništvo tira Španijo v obupen položaj. Nemiri se ponavljajo vsepovsod. V Mazar Rochesu so komunisti in anarhisti zanetili ogenj v župni cerkvi, polni z bencinom glavni oltar in ga zažgali. V Bilbau-u se je množica 2000 komunistov podala pred ječo in zahtevala dva zaprta tovariša, kar se je tudi zgodilo. Drugega dne se je zbralo v Bilbau-u 90.000 delavcev k pogrebu tovarišev, ki so bili v spopadih z orožništvom ustreljeni. Organizirani izgredniki so se na več krajev polastili železnice z Bilbau-a v San Sebastian in so zavzeli postajo Baracaldo. Sploh so postopali čisto po načrtu, po katerem nastopajo komunisti, kadar se hočejo polastiti oblasti. V pokrajini Bilbao je porušenih mnogo cerkva. V St. Cruzu so tamošnje cerkve zažgali in je zgorela. V Valenciji so zgorele do tal tri hiše božje. V premogovniku Figols so se štrajkujoči delavci polastili orožja in napadli odelek vojaštva. Vojaki so se morali umakniti v vojašnico. V Navasuesu so zasedli uporniki telefonsko centralo. V Salvatu so rovarji zaplenili vso zalogo dinamita. — Po zadnjih poročilih je vojaštvo anarhističen puč zadušilo.

s Framazonski pojmi o svobodi. Uradni list španske vlade objavlja odlok o razpustitvi jezuitskega reda. Odlok jezuitov samih ne goni iz dežele in lahko še dalje ostanejo v Španiji, ne smejo pa več javno delovati kot člani reda. V tej omejitvi pa je odlok še vedno zelo oster. Odlok pravi med drugim, da država ne priznava jezuitskemu redu nobene pravne sposobnosti več, tudi ne jezuitskim šolam in drugim ustanovam, ki so direktno ali indirektno odvisne od jezuitskega reda. V desetih dneh mora prenehati skupno življenje jezuitov. V bodoče jezuiti ne bodo smeli niti javno, niti v drugi obliki bivati skupaj v skupnih bivališčih, niti se ne bodo smeli shajati, da bi na kakršenkoli način ohranili svojo skupnost. Od današnjega dneva dalje je redno prepovedano svobodno razpolaganje s svojim imetjem. Vse imetje Družbe Jezusove se zapleni in preide v last države.

Belgija

s Dalekovidni državniki. Doslej je v belgijski državni upravi bila dana prednost francoščini, to je jeziku Valoncev, in se je le v občinski upravi trpeala flamščina, ki jo govori velik del belgijskega prebivalstva. Vlada bo sedaj predložila parlamentu zakonski načrt, ki priznava obema jezikoma popolno enakopravnost. Vsak Flamec bo lahko napravil vlogo na državne ustanove, bodisi sodišča, polico ali na ministrstvo v svojem jeziku in vsak državni urad, torej tudi vsako ministrstvo mora bo dolžno odgovoriti v njegovi materinščini, torej v flamskem jeziku, kar doslej ni bilo, ker Valonci flamščine niso znali, Flamec pa v visoke urade niso radi pripuščali. Poslej bo vsako ministrstvo imelo svoj valonski in flamski odelek in se bodo zato prošnje in pričitbe lahko hitro reševale. Zakaj, če bodo hoteli Valonci službovati v flamskem oddelku, se bodo morali najprej naučiti flamščine in narobe Valonci, ki se ne bodo naučili pravilne flamščine, bodo tudi po novi ureditvi lahko dosegli najvišja uradniška mesta, seveda le v svojem valonskem oddelku. Tako bo dosežena v ministrstvih res popolna enakopravnost obeh državnih jezikov. Kar se tiče državnih in občinskih uradov na deželi, bo pa takole: V krajih, kjer prevladuje flamščina, bo uradni jezik flamski, drugod bo dana prednost francoščini. V občinah, kjer doseže jezikovna manjšina vsaj 30% prebivalstva, se morajo izdati v javni oglasi v obeh jezikih. Občinskim svetom je dana pravica, da določijo, v katerem jeziku naj se vrši notranje uradovanje. V smislu načela o rabi jezika se po zakonskem načrtu del država v tri dele, v severni, kjer prevladuje flamščina, v južni, kjer bo francoščina uradni jezik, in v pokrajino okoli Bruslja, ki je dvojezična in kjer prevladuje francoščina. Od ureditve jezikovnega vprašanja pričakuje Belgijci — kot poročila njih časopisje — zelo mnogo: oba belgijska naroda bosta zadovoljna in država bo še bolj močna na znotraj in zunaj.

Amerika

s Razno. V Clevelandu so preminuli Blad Modic iz fare Sv. Gregor, Anton Tekavčič in 71 letni Valentin Bolkar. — Zamorcev je na Clevelandu 71.899. V istem mestu je naš 34.000 oseb, ki ne znajo pisati ali štati. — V Springfieldu Ill. so našli nekega dne v železniškem vagonu pet oseb mrtvih vsled zavžitga alkohola. — 53 ranjenih in 5 smrtnih žrtev je zahteval te dni orkan (silen veter) v državi Mississippi. — Ameriški poslanik za Japonsko Forbes v mestu Tokio namerava podati ostanko vsled spora med Japonsko in Kitajsko. — V Chikagu je okrog 50.000 družin, ki so odvisne glede preživljanja od dobrodelnosti. — V večnosti je odšla Frančiška Vesel, nekdanja Jernejčič iz Zagradca pri Žužemberku.

Drobne novice

Konkurs sta napovedali nemški mesta občini Dortmund in Dresden. Sploh Nemčija 1. marca ne bo več mogla plačati namembščencev.

2.652.507 vreč kave so potopili tekom leta 1931. v Braziliji v morje. Narobe svet!

Poseben fond za bresposelne v znesku 375 milijonov dolarjev so ustanovili v Ameriki.

Za 3 milijone ljudi se je povečalo v letu 1928. prebivalstvo Evrope.

KAJ JE NOVEGA

Zahvale

Podpisana Strajhar Lucija, Mostnik 56, se najprisrčneje zahvaljujem upravi »Domoljuba« za tako naglo izplačilo zneska 2000 dinarjev. Dne 24. decembra 1931 mi je ogenj uničil stanovanjsko hišo.

Potrudila se bom v svoji hvaležnosti, da bom »Domoljuba« povsod priporočala in sama ostala zvesta naročnica.

Motnik, 17. jan. 1931.

Strajhar Lucija s. r.

Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Prejel sem od Vas poslanih mi 2000 Din, ker mi je totalno pogorela hiša dne 27. dec. 1931. Zato se vam najtopleje zahvaljujem, ker ste mi prvi priskočili na pomoč brez vseh ovir. Ostanem Vaš nadaljnji naročnik »Domoljuba«. Miha Butina, Alželj št. 5, p. Nova sela pri Kočevju.

Osebnosti

d Dubavni svetnik g. Anton Lesjak je dopolnil 75 let. Ljubezen za ljubezen. Bog ga živi še mnoga leta!

d 60 letnico rojstva je praznoval te dni g. Tomaž Zabukovec, župnik na Robu pri Vel. Laščah. Bog ga ohrani faranom še mnogo let!

d 60 letnico je slavil te dni veliki slovenski umetnik arhitekt g. Jožef Plečnik. Naj Bog ohrani njega in njegovo delo blagoslovlja do krajin mej človeškega življenja!

d Bled je zapustil tamošnji g. kaplan Fr. Gornik in odšel na svoje novo službeno mesto Begunje pri Radovljici.

d Gospod minister Janez Pucelj je pretehl teden obiskal ljubljansko javno bolnišnico, Elgijanski zavod in Otroški (dečji) dom. Ko se je o vseh teh napravah zelo pohvalno izrazil, se odpotoval domov v Velike Lašče.

d Za pomočnika ministra za trgovino in industrije je bil imenovan g. narodni poslanec van Mohorič.

Domache novice

d Gospodarski nasveti za prihodnji teden. Nadaljuje se s prebiranjem krompirja, luščenjem koruze in čiščenjem žita. — Posebno važnosti je v zimskem času pravilno krmiljenje v. Dobremu travniškemu senu primešaj nekaj pese in repe. Čim več krmiš s slamo, tem več pridevaja obeh. Da bo živina dobila dovolj beljakovine, ne zabi na močna krmila,

Evropa naj si sama pomaga, pravi Amerika.

»Samostojno« mandžursko državo hočejo ustanoviti Japonci.

50 milijonov beguncev je na Kitajskem. Aliko časa bo to ljudstvo še močje trpelo?

Pogodba o neopadanju med Rusijo in Japonsko je podpisana.

600 milijonov frankov posojila je dobila Poljska.

125 milijonov slatih dolarjev so sopet izgubili Francozi v Ameriki.

Francoška poslanska zbornica je izrekla neodno glasov zaupanje Lavalovi vladi.

70 milijard slatih frankov so vredne zlate kope Francozje.

na pr. na oljnate tropine. — Ob ugodnem vremenu snazi drevje, zlasti ne zabi na zatiranje mrčesa! Suhe plodove po drevju uberi in sežgi. Proč z vodenimi poganjki! Rezanje cepičev za črešnje, češnje in slive se že bliža koncu. — V vinogradu je na dnevnem redu rigolanje. O kolju smo že zadnjič povedali. Skropilnice in drugo orodje očistimo! — V kleti pozor na mlada vina, da se takoj odpravijo morebitne napake! Nadaljujmo s pretakanjem! Zmerno žvepljajmo. Pozor na čisto posodo! Varujmo klet pred hudim mrazom! — Pripravljajmo seme za vrt, obrezujmo živo mejo!

d Mnogi ljubljanski gostilničarji so cene hrani znatno znižali. Cene vinu so na splošno še previsoke. Naj gg. gostilničarji tudi v tem pogledu kar sami napravijo red.

d Umana prašičereja. Deset lepih prašičev špeharjev je zredil in te dni prodal Mustar iz Rašice pri Velikih Laščah. Pač lep zglad umnega prašičereja in njegove pridne gospodinjice, posebno še, ker je Mustar navaden kmetovalec, pa je zredil take prašiče, da jih obuduje vsa okolica. Prašiče je kupil Ivan Jaklič, trgovec v Velikih Laščah, za Zavirška iz Cikave pri Grosupljem.

d Živinski sejm v Ptujju dne 19. januarja je bil slab; priganih je bilo 152 krav, 45 telic, 84 volov, 16 bikov in 48 konj, skupaj 345 glav. Prodanih je bilo 151 glav. Cene: krave 1.25—4 Din, telice 3—5 Din, voli 2.75—5.50 Din, biki 2.50—4.25 Din za kilogram žive teže, konji 500—2500 Din. Cene so iste kakor pri zadnjem sejmu. — Naslednji dan je bil sejm za prašiče. Priganih 184, prodanih 67. Cene: mastni 7—8 Din, polmastni 5.50—6.50 Din za kilogram žive teže. Pri prašičih so cene nekoliko poskočile.

d V »Koroškem Slovincu« čitamo: »Za jugoslovanskega senatorja je bil imenovan tudi bivši nemški poslanec dr. Jurij Grassl. Ne razumemo, kako morejo Nemci govoriti, da se jugoslovanska nemška manjšina zatira? Bolj na roke katerikoli manjšini pač ne gre nobena druga država.«

d Kdor ima drobiš po 5, 10 in 20 par, ali pa bivši avstrijski po 10 in 20 vinarjev, ga lahko zamenja za novi novce po 25 par pri blagajnah davčnih uprav.

d Koncesije so izgubili. Trgovinski minister je potrdil naredbo bana dravske banovine, po kateri se vzame koncesija tiskarni Mišijonske družbe v Grobljah pri Domžalah.

Japonske bojne ladje so prišle pred kitajski Šanghaj.

Za 116 milijonov funtov slata je izgubila Anglija v preteklem letu.

Tujski promet v Šviciji pada; zlasti so izostali Angleži in Nemci.

Hranilne vloge rastejo v Avstriji.

Na Dunaju je 2108 odvjetnikov, v celi Avstriji pa 3100.

Zakon o preložitvi dolgov in korist poljedelcem, prizadetih od krize, je predan danskemu parlamentu.

Rusko-romunska pogajanja so se razbila radi Besarabije.

10 poljskih poslancev je bilo obsojenih na zapor, ker so baje pripravljali nasilen prevrat.

d Več kot 80 milijonov Din so izdali preteklo leto Mariborčani za — »žejoc.

d Za 12 milijonov dinarjev so pokadili preteklo leto tobaka v Kranju in v Novem mestu.

d Na pet dni tedensko so skrčili obrat v ljubljanski tobačni tovarni.

d Tridesetinski delavec je odpovedala delo tovarna kovinskih izdelkov »Saturnus« v Mostah pri Ljubljani.

d Hrastniško delavstvo je doseglo, da ostane kljub odpustu zaenkrat še v tovarniških stanovanjih, kjer že težko pričakuje brezposelne podpore. Med tem se delavski zaupniki pogajajo za — znižanje plač. Ker je sedaj za steklarsko delo tako zvana mrtva sezona (ni naročil), je malo upanja, da bodo steklarski delavci še ta mesec pričeli z delom.

d Kako je s gostilničarsko pivovarno? Spomladi se začne graditi gostilničarska pivovarna. Delničarji sicer vršijo vplačila redno, vendar je med njimi tudi nekaj zamudničev, ki odlašajo s plačilom in s tem ovirajo in škodujejo naši akciji. Zapadle deleže je plačati do konca februarja 1932. Novo upravno poslovanje bo končano in dograjeno do 1. aprila. Industrijski tir, za katerega se je vršil 12. januarja ogled zastopnikov prometnega ministva, se bo začel graditi s 1. marcem. Načrti za strojno, sodarno itd. so gotovi. V jeseni se bo pričelo z varenjem piva, ki bo tako po ceni kakor po kakovosti prekašalo vsa sosedna. Te dni obiskuje delničarje novi pivovaritelj, g. Kajmar, ki je sestavil tudi načrte in se bo vršila gradnja pod njegovim vodstvom.

d Vserno delovanje mariborskega Aljažvega kluba. Zgodnji občni zbor SPD je pokazal med drugim, kako silno važno in plodnosno je delo mariborskega Aljažvega kluba. Klub šteje 44 članov, med temi 12 izvirajočih. V preteklem letu je oskrbel na raznih planinskih postojankah 55 sv. maš ter tako omogočil planincem, da so sadostili svoji krščanski dolžnosti ob nedeljah in praznikih tudi na izletih v planine. Klub si je zadal kot nalogo tudi ureditev posameznih zapuščenih planinskih kapelic ter je v preteklem letu oskrbel, da se je prenovila zapuščena kapelica pod Sv. Bolfenkom.

d Oltar za šolsko službo boje se blagoslovili preteklo nedeljo v novi šoli v Zgornji Siški. Oltar je postavljen na koncu največjega hodnika v drugem nadstropju. Za enkrat se vrši služba božja vsako nedeljo ob pol 9.

d Rasburjeni invalidi. V Ptujju je imelo nedavno združenje vojnih invalidov svoj letni občni zbor. Invalidi so bili ogorčeni radi odkupnin, počasnega reševanja prošelj, projev in drugih težav. Ljubljanski odposlanec g. Tomc je sicer tolažil, vendar se je zbor po triurni razpravi v rasburjenju razšel.

d Kuluk. Kr. banaka uprava razglašala, da je za leto 1932 odrejena cestna obveznost na dve enoti, odkupnina pa na 15 Din.

d 6.200.000 Din državnih davkov je plačala v letu 1931 ljubljanska okolica. Davčna uprava je lani uvedla proti 3800 davkoplačevalcem izvršbo za skupni znesek 1.664.200 Din.

d Udarec za udarcom dobiva uboga kmetiška para. Posostnika Sumečnika v Družmirju pri Slovenjgradu je preteklo soboto zarela huda nesreča, ki je zahtevala kot svojo žrtev vso živino v hlevu. Kakor navadno se je tudi v soboto zvečer podal 85 letni, duševno nekoliko zaostali sin Marko v hlev k počitku. Nič hudega sluteč so tudi ostali člani družine šli spat. Kmalu nato, okrog pol devetih, pa so za-

Znanstvenik ponarejevalec denarja. V Berlinu so aretirali dr. Salabana in njegovo soprogo, ki sta v svoji vilji že več let izdelovala ponarejene novce dveh mark in državo oškodovala za velike vsote. Dr. Salaban je bil priznan strokovnjak za mednarodno pravo in je napisal več znanstvenih del. Trdi, da je doktoriral v Gradcu, vendar se zli, da Salaban ni njegovo pravo ime.

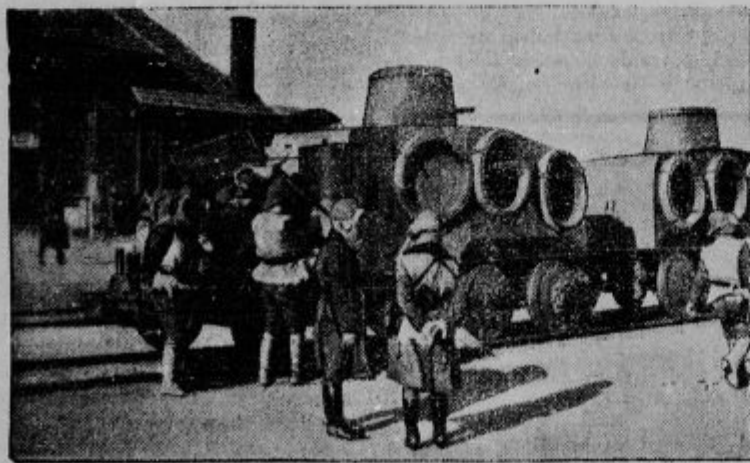
Angleška kraljevska krona, ki predstavlja s svojimi 50 velikimi rubini, safirji in diamanti in tisočim briljantom ter 300 biserov neprecenljiv zaklad, je postala potrebna popravila. Nekatere zapone so popustile in zato so jo na kraljevo željo z največjimi varnostnimi pripravami prepeljali k dvorskemu zlatarskemu mojstru Rodbina tega mojstra je že več stoletij v službi dvora za vsa zlatarska in juvelirska dela. V javnosti — posebno med praznovernimi ljudmi — je potreba popravila kraljevske kroone vzbudila veliko pozornost in komentarje.

Skrbna mati: Zibelka na visokih nogah ima to prednost: ako paglavec zdrkne iz nje, zaropote tako krepko po tleh, da ga gotovo čujem v kuhinjo.

Hčerki mikada. Princezi Sigekotern in Kazukotaka, hčerki japonskega cesarja, vzgajajo popolnoma v domačem duhu in nosita japonska oblačila, ki jih tudi na Japonskem vedno bolj izpodirva neumna zapadna moda.

Naglo napredovanje japonske vojske v Mandžuriji je bilo mogoče samo radi tega, ker je bila japonska armada dobro pripravljena, tehnično z vsemi modernimi pripomočki opremljena. Slika nam kaže japonski oklopni vlak, s katerim so japonske čete prodirale v Kitajsko ozemlje.

Po 144 urah rešeni rudarji. Slika iz bolnišnice v Beuthenu, kamor so prepeljali po 144 urah tuđežno rešene rudarje. O tej nesreči smo že ponovno v našem listu poročali.

Bivši vojvoda — strojevodja. Saragoški vojvoda, sorodnik bivše španske kraljeve rodbine, je sedaj po padcu španske monarhije stopil v službo kot strojevodja. Svojtas se je vojvoda tega izničil radi dolgočasnja in je vozil lokomotivo v zabavo, sedaj si s tem služi — svoj kruh.

Sirija — neodvisno kraljestvo? Bivši kedi v Egiptu Abbas Hihni (levo v sredini z očali) potuje po svetu, da si pridobi naklonjenost velesil za svojo kandidacijo za kralja Sirije. Ta dežela je bila doslej pod nadoblastjo Francozov, ki pa ji hočejo sedaj dati neodvisnost.

BOLEČINE IŠIASA nastanejo vsled obolenja živčnega korena v hrbtenici in bolezen je dolgotrajna. Za oblažitve bolečin priporoča domači zdravnik dnevno uporabo Pistyanških obkladkov. Originalno blato v 2 oblikah pri drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

Šteli iz hleva nenavadno glasno mukanje živine. Ko je gospodar prihitel v hlev, je udaril vanj gost val dima. Videl je, da je v kotu stojičarka Markova postelja vsa v plamenih, živina, dve kravi in telica, pa je ležala mrtva na tleh. Zadušil jo je dim. Marka je oče našel v jaslih nezavestnega in ga hitro nesel iz hleva. Kako je nastal ogenj, ne vedo. Najbrž je Marko, ki pa o nesreči ne ve ničesar povedati, nepredvidno ravnal s svetiljko, da se je zažgala postelja. Šumečnik trpi občutno škodo.

d **Suhovska tekma** se je vršila te dni med našimi fanti. Dne 17. januarja so tekmovali v dvoranji Prosvetnega društva pri Sv. Petru v Ljubljani, 24. januarja pa so se fantje srečali pri šahovnicah v Prosvetnem društvu na Viču.

d **Za bedne in lačne.** Dosedaj je prispevalo prebivalstvo mesta Maribora za pomožno akcijo 120.598 Din, mestna občina pa 136.000 Din. Skupna vsota, s katero razpolaga pomožna akcija, znaša torej 256.598 Din. Razen tega sta 102 meščana darovala pomožni akciji kurivo, živež, manufakturno blago, obutev itd.

d **Nov fantovski odsek.** Ono nedeljo se je ustanovil v Begunjah pri Cerknici fantovski odsek prosvetnega društva, ki bo gojil sport in lahko atletiko ter izobraževal svoje člane. Če bo vreme primerno, bo na Svečnico že prva smučarska tekma na 14 km dolgi progi.

d **V inozemstvo smeš vsak mesec** poslati le do 3000 Din. Tako najnovejša odredba.

d **Za zabave in plesu.** Ljubljanski župan g. dr. Puc je te dni predaval »O občinski in gospodarski krizi«. Izrazil se je proti temu, da bi se prepovedale zabave in plesi, češ, da se daje s plesi prilika bogatejšim ljudem, da zapravijo svoj denar. Na splošno trditve g. župana ne drže, saj vemo, kdo se v ogromni večini suče po naših plesiščih. Bogataši zapravljajo tisočake drugod — v inozemstvu...

d **Nekaj števil iz ljubljanske mestne klavnice.** Ljubljana s svojimi 60.000 prebivalci pospravi v teku enega leta precejšnje množine vsel vrst mesa. Nihče ne bi mislil, kakšna morija je vsak dan v klavnici samo zato, da se prijetno najedo vsi tisti, ki so še tako srečni, da vidijo vsak dan ali vsaj vsak drugi dan na svojih krožnikih meso. Naravnost neverjetne so številke v preteklem letu v ljubljanski klavnici zaklanih živali. Goved je bilo zaklanih 7730, med temi 305 bikov, 4817 volov, 2415 krav, 158 telic in 44 juncev. Lansko leto so pobili v klavnici za 296 glav tovrstne živine manj. Čudovito število pa izkazujejo teleta. Teh so žrtvovali v ljubljanski klavnici za telesni blagor ljubljanskega meščanstva 11.880. Pobili so jih 3090 več kot lani. Konj in kobil so najbrž radi tega, ker se je goveje meso tako pocenilo, pobili 190 manj kakor lani, namreč samo 325. Različne drobnice so pobili 2318, za 1071 manj kot lani. Pod to štejejo na klavnici ovce, jagnjeta, koze in kozličke. Skupno število teh zaklanih živali pa presegajo seveda ljubljanci Ljubljčanov — prašiči, kateri so kar 28.622 žrtvovali ljudskemu blagru. Med temi je bilo samo 250 odojkov. Lani so jih zaklali 4109 manj kot letos.

Svojo stanovanjsko hišo brezplačno zavarujete proti požaru za 1000 Din, ako naročite »Domoljuba« za leto 1932 in plačate celoletno naročnino meseca januarja!

Med brati Hrvati

d **Papeževo odlikovanje vrhbosanskega nadškofa.** Z odlokom od 11. decembra 1931 je sv. Oče odlikoval vrhbosanskega nadškofa g. dr. Ivana Šariča za asistenta papeževega prestola in rimskega grofa. Iskreno čestitamo!

d **Vse sinove je izgubil.** Te dni je umrl v Banja Luki 116 letni Ilija Čosič. Njegovo dolgo življenje je bila ena sama nepretrgana vrsta trpljenja in udarcev. Oženil se je dvakrat in imel skupno 12 otrok. Hčerke so mu zgodaj pomrle, sinovi pa so vsi padli v svetovni vojni.

d **Velikega mednarodnega evharističnega kongresa,** ki bo letos v Irski, se bo udeležilo tudi večje število Hrvatov. V Zagrebu se je v ta namen sestavil poseben odbor.

d **Ciganska kri.** V bližini Belovarja na Hrvaškem je prišlo med cigani, ki so tamkaj naseljeni, do krvavega obračuna zaradi dolga v znesku 600 Din. Člani družine Gjorgjević so se med prepričoma začeli biti s koli. Mrtev je obležal Mijo, hudo ranjena pa sta njegov oče Števo in brat Jožko. Ubijalca Zlato in Kosta sta po uboju s svojima družinama pobegla. Orožniki ju zasledujejo.

Še je čas

a prav zadnji, da obnovite naročnino za leto 1932 in si zagotovite »Domoljubovoc« podporo za »lučaj, da Vam ogenj uniči Vašo stanovanjsko hišo ali Vaše stanovanje. Kdor bo plačal »Domoljuba« šel po 31. januarju, ne bo imel za leto: te pravice.

d **Pri sto letih je dobil nove zobe.** V vasi Zmijanec, nedaleč od Banja Luke, je umrl najstarejši človek v Bosni in Hercegovini, Vaso Šurlanj, ki je doživel 128 let. Do zadnjega je bil še krepak, spominjal se je mnogih dogodkov in je rad o tem pripovedoval. Preživljal se je največ s koruzno hrano. Pil ni. Videl in slisal je do smrti prav dobro. Ko je bil star sto let, je dobil nove zobe, ko so mu stari izpadli.

d **Še nas ne bo konec...** V preteklem letu so v Zagrebu popili okrog 155.000 hl alkoholnih pijač, približno 10.000 hl več kakor leta 1930. Mesto je dobilo 23.626.691 Din na trošarini od alkoholnih in brezalkoholnih pijač.

d **S sanmi vred je izginil v valovih.** V Belem Brdu pri Osijeku se je vaska mladina sankala na starem zamrzlem rokavu Drave. Eden izmed njih, Lazo Savić, je bil posebno drzen, kar ga je pa stalo življenje. Z najvišje točke hriba nad Dravo se je spustil nizdol. Ko pa so sani zavozile na zmrzljeno površino Drave, se je nenkrat vdrl led in nesrečni deček je s sanmi vred izginil v valovih.

Iz naše prestolice

d **Glede kmetijskega vprašanja** daje prestolni govor vladi sledeče smernice: »Nezaslišani padec cen poljedelskih pridelkov je pahnil kmeta v izredno hud položaj. S tem, da bomo kmetu priskrbeli primerne cene za njegove pridelke in da mu bomo omogočili boljše življenje, bomo dvignili njegovo potrošno silo in mu ustvarili ugodne pogoje za njegov gospodarski kredit. To je glavno vprašanje, ki je pred nami.«

d **Skupni sestanek narodnega predstavništva** je bil v ponedeljek 25. januarja. Gospodje

senatorji in poslanci so sklepali o tem, kaj naj odgovore na zadnje kraljevsko prestolno besedo.

d **Nekaj časa se bo mudil v inozemstvu** finančni minister dr. Milorad Gjorgjević. Njegov namestnik je notranji minister dr. Srskić.

d **Za nekaj časa je odptoval** predsednik ministrskega sveta g. Peter Zivković.

d **Tako zvani klirinški promet** je bil uveden 15. januarja med Jugoslavijo in Avstrijo. Vse račune za uvoženo blago je treba plačati Narodni banki.

d **Trgovina s hmeljem v Vojvodini** še vedno počiva.

d **Obtok bankovcev v Jugoslaviji** je bil sredi januarja krit v znesku 5200 milijonov Din s 37.17 odstotki, od tega v zlatu z 31.16 odstotki.

d **Na mednarodnem trgu surovega masla** se je pojavil velik padec cen, ki ima svoj izvor v zelo velikih ponudbah kolonialnega surovega masla v Angliji. A na trg prihajajo poleg tega in skandinavskega tudi zelo velike množine poljskega in sibirskega surovega masla.

d **Pravilnik za izvršitev zakona o pospeševanju živinoreje** so poslali iz Belgrada bankim upravam v presojo.

d **Upravičena kritika.** V belgrajski »Politiki« neki pisec ugotavlja dejstvo, da imajo mnoge vasi v državi že električno razsvetljavo, tik elektraren ležeče železniške postaje pa svetijo z neprimerno dražjimi, smrdečimi petrolejkami. Tudi v Sloveniji je še nekaj takih postaj.

d **Uredbe o celodnevem ponku** baje ni voljno spreminil ministrstvo prosvete.

d **Naš srebrni denar.** Iz Pariza poročajo, da sta angleška in francoska državna kovnica dobili od naše vlade naročilo za kovanje 32 milijonov komadov srebrnega denarja. Kakor znano, je zakon o kovanju srebrnega denarja z dne 28. novembra lani določal, da se bo kovalo 32.5 milijonov komadov srebrnega denarja in sicer 20 milijonov komadov po 10 Din in 12.5 milijonov komadov po 20 Din, skupno torej za 450 milijonov Din. Pol milijona komadov pa bo najbrž kovanih v Belgradu. Vesti iz Belgrada so pa nekoliko drugačije. Po teh vestih ni določena natančna razdelitev med Parizom, Londonom in Belgradom.

d **Konferenca glede najemnin** se je sestala dne 25. januarja v Belgradu.

d **Rudarji so se uprli lastnikom rudnika Resava** v Srbiji. Ker je uprava rudnika z delavci nesocialno postopala in jim kratila njihove pravice, je prišlo do krvavega spopada, v katerem je bilo več težko ranjenih in par mrtvih.

d **Na skrivnosten način je pobegnil** Kapor poroča belgrajsko »Vreme«, je te dni iz Belgrada na skrivnosten način pobegnil blagajnik v vojnem ministrstvu Dragomir Milanović. Tri dni pred pobegom se je javil bolnega. Ker se je predpostavljeno zdela njegova odsotnost nekam sumljiva, so šli na njegovo stanovanje, ki je bilo pa prazno. Nato so pregledali blagajno in ugotovili, da manjka v njej okrog 1.075.000 Din. Takoj je postalo očitno, da je Milovanović pobegnil radi tega primanjkljaja.

Priloga se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Obvestili so kriminalno policijo in vse obmejne straže. Zdi se neverjetno, da bi Milovanović naenkrat poveril ves denar, ampak je najbrž polagoma jemal iz kase. Kako se mu je pa posrečilo, da je ob vsakem pregledu blagajne to zakril, pa še ni znano. Zanimivo je, da je bil Milovanović že delj časa blagajnik in je radi tega užival popolno zaupanje svojih predpostavljenih, katere je njegovo tajinstveno izginotje seveda tembolj iznenadilo. — Po najnovejših vesteh so pobeglega Milovanovića prijeli, ko je ravno nameraval preiti državno mejo. Zagrebška policija ga je odpravila v Belgrad.

Nesreče

d **Gospodarsko poslopje s skoraj vsemi poljedelskimi stroji je zgorelo** posestniku Kavaljarju v Levcu pri Celju.

d **Zimski požar.** V noči na 18. januar sta v Šmarju pri Sennihi pogorela Nande Zelič in Jože Jene, svak Zeličev in gostilničar. Zeliču je zgorela hiša z vsem pohištvo in z vso obleko, Jenetu pa je zgorel hlev, krma in mnogo gospodarskega orodja.

d **Mrtvega so našli pri kotlu.** 30 letni delavec Ivan Nemet iz Križevcev je pomagal kmetu Franju Topoloviču pri kuhanju žganja. Gospodar je odšel spat in Nemet je ostal pri kotlu sam vso noč, dokler ga ne bi zjutraj gospodar zamenil. Ker se je Nemet bal, da ne bi zaspal, ker bi lahko nastal ogenj, je pričel piti toplo žganje in se na ta način opil. Radi preobilice zaužite pijače je nastopilo zastrupljenje in zjutraj so ga našli domačini pri kotlu — mrtvega.

d **Po stopnicah je padel** 45 letni Florijan Klemenčič v Kosozah pri Ljubljani. Je dobil hude notranje poškodbe.

d **Ko se je sankal,** si je zlomil nogo 7 letni Vrhovec Anton iz Vač pri Litiji.

d **S koli se do mrtvega pobili** v neki gostilni v vasi Križ pri Gornjem gradu 26 letnega posestnikovega sina Franca Natlačena, ki je bil sicer miren in trezen fant. Divjaštvo!

d **Radi razburjenja ga je zadela kap.** V zagrebško kavarno »Zagreb« je vsako popoldne prihajal 70 letni trgovski zastopnik Adolf Oblat in igral »šnops«. Te dni je zopet igral. Naenkrat je dobil v roke dobre kvarte. Tri ase in damo ter kralja v barvi aduta. »Štirideset,« je zaklical stavec, »imam dovolj!« V tem trenutku je postal ves plav in obsedel nepremičen na svojem stolu. Njegovi soigralci prvi hip niti slutili niso, da je mrtev. Šele pozneje, ko so videli, da se ne gane, so priskočili k njemu. Prijatelj ga je strezel za ramo, misleč, da je stavec zadremal. Namesto, da bi se stavec zbudil, se je zgrudil s stola na tla. Šele sedaj so opazili, da je mrtev. Policijsko-zdravniška komisija je ugotovila, da ga je zadela srčna kap radi razburjenja.

d **Razne nezgode.** Franc Prigl, viničar iz Bratonežič, okraj Ljutomer, se je zbodol z žlico v prst leve roke. Ker je pa rano zanemaril, je nastopilo zastrupljenje krvi. V strašnih bolečinah so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico, da so mu odrezali levo roko. — V bolnišnico je bil prepeljan tudi Franc Zupane, posestnikov sin iz Ptujске gore, s težkimi poškodbami na glavi, katere mu je prizadejala krava z rogovi pri krmiljenju. Vsi znaki kažejo, da ima poče-

Naznanilo!

Otvoritev podružnice v Novem mestu, Florjanov trg 9: I. Picek, trgovina z mes. blagom. Poslovodnica Ljudmila Picek se proroča cenj. občinstvu.

ZAHVALA. Podpisani Franc Marinček, posestnik iz Gorjuc, okr. Brdo, sem 29. novembra 1931 utrpel veliko požarno škodo, katero mi je »Slavija«, jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani takoj po požaru zelo ugodno v moje največje zadovoljstvo precenila ter tudi izplačala odškodninski znesek.

Za to se »Slaviji«, jug. zavarovalni banki pristočno in javno zahvaljujem ter vsakomur prav toplo priporočam da našo domačo zavarovalnico, ki se dobro zaveda gesla »Kdor hitro da, dvakrat da«.

Gorjuše pri Dobu, dne 14. januarja 1932.

Marinček Franc i. r.

no lobanjo. — Franc Dvoršak, oskrbnik pri posestniku Pečjaku v Jareninskem vrhu, je ponoči 16. januarja padel blizu mosta v Drzvo. Gotovo bi utonil v deroči reki, da ni bil plavač. Toliko je še imel moči, da se je prikobacal na suho, nakar je obžal. Mimoidoči, ki so čuli obupne klice, so obvestili rešilno postajo, nakar so ga prepeljali z rešilnim avtom v ptujsko bolnišnico.

Novi grobovi

d **Nenadoma je umrl** zadet od kapi g. Ljubomir Nešič, jugoslovanski poslanik v turški Ankari.

Med nebeške kritelce se je preselila dijakinja 4. realne gimnazije Anica Koder. — V Št. Ilju v Slov. goricah so položili k večnemu počitku Alojzijo Hammerjevo. — Na Bledu je umrl 87 letni J. Knaflič, ki je še Radeckija videl. — V Celju je preminul knjigovodja Maks Detiček. — V Ljubljani se je poslovila od sveta Jera Štrukelj. — V ljubljanski bolnišnici je zaspal v Gospodu Janez Tanko iz Hrovače pri Ribnici. — V Braslovčah se je preselila v večnost učiteljica v pokoju Karolina Kovač, roj. Zajec. — V Škofji vasi je umrl zadet od srčne kapi Ignac Pajman. — V Zagrebu so pokopali učiteljico v Limbušu Zinko Fabjanovo. — V Devici Mariji v Polju so položili v grob delavko v tobačni tovarni Ivanko Krušič. — V Mariboru je zatisnil na veke oči nadučitelj v pokoju Valentin Weber. — V Ptujju je zaspala v Gospodu sestra dolgoletnega župnika pri Sv. Marku 70 letna Ana Skuharska. — Na Jesenicah je zapel mrtvaški zvon lekarjarju Jožetu Pehareu. — V Rečici je rodbina Bankova za vedno izgubila sina cand. mg. Franca. — V Mariboru je odšel v večnost žandarmerijski narednik v pokoju Franc Šušteršič. — V Šmarjeti pri Novem mestu je nenadoma umrl 28 letni posestnik Franc Fabjan. Naj počivajo v miru!

Razno

d **Gnojilni pizkusi v letu 1932.** Društvo kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino je začelo širšo akcijo za izvedbo poizkusov z umetnimi gnojili v okrajih Krško, Metlika, Logatec, Kranj in Ptuj. Poizkusi se bodo vršili pri krompirju, krmni pesi in travnikih in sicer pri tistih kmetovalcih, ki so člani tega društva. Akciji je želeli obilo odziva in uspeha. Interesenti naj se obrnejo na tajništvo društva v Kranju.

d **Zimski kmetijski tečaj na Vrhniki.** — V torek 26. januarja se vrši ob pol 3. pop. slovesna otvoritev zimskega kmetijskega tečaja na Vrhniki. Tečaj, ki se vrši v Rokodelskem domu, traja do 6. marca. Predavala bosta vsako nedeljo, torek in četrtek od pol 3. do pol 6. po dva predavatelja o vseh važnejših in za kmeta važnih in zanimivih vprašanjih, o poljedelstvu, travništvu, sadjarstvu, živinoreji, veterinarstvu, mlekarstvu gozdarstvu, o zadrugištvu, davkih

in taksah, zemljiški knjigi, trgovinskih pogodbah z inozemstvom itd. Po vsakem predavanju se vrši razgovor. Predavalo bo 12 strokovnjakov. V interesu vsakega posameznika je, da izrazi ugodno priliko ter vedno obiskuje vsa predavanja.

d **Kmetijski tečaj na Trati nad Škofjo Loko** se bo vršil od 3. februarja do 11. marca in sicer vsako sredo in petek od 2. do 6. popoldne v prostorih osnovne šole. Učni načrti so nabiti na občinskih deskah občin Trata, Ptuj, Ljane, Javorje in Oselica, ker je tečaj namenjen za vso gornjo Poljansko dolino. Začetek tečaja bo 3. februarja. Predavalo bo sedem predavateljev. Tečaj je velikega gospodarskega pomena za gornjo Poljansko dolino. Vsa Trata je središče vse gornje doline in hrbov. Oddaljenost naj nikogar ne zadržuje, temveč naj vsi pridno in stalno obiskujejo tečaj od začetka do konca, ker le taki bodo imeli od tečaja polno korist.

d **Bolne žene dosežejo z rabo naravnih »Franz-Josef« grenčice** neovirano, lagodno izpraznjenje črev, kar večkrat iredno dobrodejno vpliva na obolele organe. Pisatelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so potrjeni učni učinki »Franz-Josef« vode tudi polom njihovih raziskovanj. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in špicerijskih trgovinah.

d **Poziv k prijavi** poizkusnih zemljišč za izvedbo primerjalnih gnojilnih poizkusov h krmni pesi. Da se našim kmečkim gospodarjem pokažejo uspehi pravilnega umetnega gnojenja pri eni najvažnejših krmnih rastlin in se obenem primerja gnojilni učinek apnenega dušika z gnojilnim učinkom čilskega solitra, namerava letos izvesti Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani 150 štiriparcelnih primerjalnih gnojilnih poskusov h krmni pesi. Vsaki teh primerjalnih gnojilnih poskusov bo meril 1200 m² in bo razdeljen na štiri parcele po 300 m². Kmetovalce, ki imajo voljo in veselje delati take primerjalne poizkuse ter imajo na vidnem kraju primerno zemljišče, ki ga nameravajo letos obdelati s krmno peso, pozivamo, da prijaviijo to zemljišče ustno ali pismeno do 15. februarja t. l. Kmetijski poizkusni in kontrolni postaji v Ljubljani, Dunajska cesta 38. Uvaževali se bodo prijavniki iz bivše ljubljanske oblasti, čez katero se razteza pristojnost postaje. Potrebna umetna gnojila in navodila bo dala postaja brezplačno; delo in sadež (krmno peso) pa bo moral priskrbeti preizkusnik sam.

d **Šumarski delavci se potrebujejo v Turčiji.** Gozdna industrija Zingal v Turčiji sprejme 50 naših delavcev. Najnižja dnevna ameriški dolar, to je 56.— Din. Partije po 10 delavcev naj zahtevajo delovne pogodbe potom Generalnega konzulata kraljevine Jugoslavije, Istanbul, Carigrad, Turčija. Kot dnevna 8 urna plača naj se zahteva 2 ameriška dolarja. To obvestilo nam je poslal izseljeniški nadzornik v Ljubljani.

d **Med. univ. dr. Rajner Bassin,** specialist za očne bolezni ordinira od 11½ do 12½ in od 13½ do 15½ v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4/I, palača Viktorija. Telefon 25-37.

d **V boj, v boj...** V vasi Porječje pri Brodu na Savi se je pripetil žalosten dogodek, ki je razburil vso okolico. Anton Milič in Spasoje Petrovič sta živela že dve leti v sovrastvu, ker je Miličev sin pred dvema letoma ugrabil Spasojevo hčerko in jo poročil. Spasoje mu tega ni hotel odpustiti. Te dni sta se oba kmeta spela v vaški gostilni, kjer sta se kmalu spri-

PO DOMOVINI

Društvo

(Trata v Poljanski dolini)

Malo veselja mora biti! Posebno mladina to trdi. Ker pa je luda, za denar, zato oskrbuje Prosvetno društvo na Trati prav ceneno zabavo našim fantom in dekletom in vsem prijateljem poštenega razvedrila. Zadnjih sino se nasmehali dobremu vojaku Švejku na fronti, a v nedeljo, dne 31. januarja, se bomo pa stričku Bombeku v imeniti šaloigr v 3 dejanjih s petjem: »R dikalna kurac. Povsod, koder so to igro priredili, je bilo občinstvo zadovoljno in polno hvale! — Še tole! V »Slovenec« z dne-17. t. m. se omenja modernizacija Ribniške doline! Zimski šport, smučanje, smučarstvo v uniformi... Pri nas je prav tako, da ne bi kdo kaj mislil...

Tatovi

(Tenetiše nad Kranjem)

Naša prijazna vasica leži ob cesti, ki vodi od Kranja proti Golniku. V dobrem pol letu smo imeli že v tretji tatove. V poletju so odnesli tatovi Janezu Švegelj praznično obleko, v jeseni so odnesli Janezu Bohinc 3.300 Din s težkim delom prisluženega denarja. V noči od 19. na 20. jan. so vbrinili v stanovanje Jakoba Kern ter odnesli vso obleko njemu in njegovi ženi. Vsi trije so težko prizadeti, ker so mali posestniki z majhnimi otroki. Prosimo varnostne organe, da spravijo kmalu te nepridiprave v roke pravice.

Ljudski dom

(Senčur pri Kranju)

Cim bolj gre zima h koncu, tem bolj vrvi življenje v našem domu. Dobil je novega gostača — farno godbo, ki bo imela sedež v Ljudskem domu. In večer za večerom živahne skušnje za veseloigro, ki bo v nedeljo, dne 31. januarja, ob 3. popoldne Tokrat bo v dvorani veselje smeh! Srečko — glavni junak dneva — bo imel to srečo, da bo v večnih zadregah, ki po svoji komičnosti nehoti silijo v smeh. Odmore bo poživiljala šenčurska gasilska godba, ki bo sodelovala iz prijaznosti ter igrala vesele komade. Tudi sosedom iz okolice pričakujemo! — Na Svetnico se bo v Ljudskem domu cel dan

vrtel film. G. Katol pride, da bo dopoldne in popoldne predaval o gospodarskih kmetijskih vprašanjih. Kmetijska podružnica ga je tudi zaprosila, naj prinese s seboj filmske slike. — Društvena knjižnica je v živahnem razmahu. G. Celjer za izborno priporočati in postreži. Knjižnica ima sedež v Graiserjevi hiši. Odprta je vsako nedeljo. O knjižničar prinese knjige tudi na dom, če kdo naroči! Pridno segajte po knjigah! — Člani prosvetnega društva naj g. blagajniku Remic Francišku prinesejo članarino za leto 1932! Treba cela — 2 Din! Člane sprejemamo iz vse šenčurske fаре.

Gasilec.

(Smlednik.)

Gasilec so priredili na Stefanovo v dvorani Katoških prosvet. društva igro »Podobarc, katere je bila zelo dobro podana, a slabo obiskana. Za predpušno nedeljo 31. jan. in na pustno 7. febr. imajo pripravljeno narodno igro s petjem »Rokovnjačič. Vabljeni ste vsi prijatelji našega gasilstva, da ho blagajnik bolj vesel in da čimprej zabri nova motorna brigadna. Torej mesto na ples, vsi na igro. Na pomoč!

Izredni občni zbor.

(Vodice.)

Mlekarška zadruga v Vodichah ima izredni občni zbor 31. jan. 1932. ob 15 v »Domu«. Ker je zadeva izrednega občnega zbora zelo nujna in važna, pričakuje zadruga, da se ga vsi združni člani sigurno udeležijo. — Gubaneč Ivan, t. č. načelnik.

Požar

(Kozarje)

V torek 19. jan. ob 9. zvečer je izbruhnil požar na kozolcu Antona Dolinarja po domače Kocjana. Sirena parne žage je poklicala na pomoč gasilce iz Kozarij, Brda in Dobrave. Ko so gasilci razkopavali ožgane ostanke, so našli na pogorišču truplo neznanca. Nege in roke je imel ožgane. Na vratu je imel vrvice. Orožniki so stvar preiskali, a ni bilo mogoče ugotoviti, kdo je neznanec. Na kozolcu je bilo 15 voz sena in 3000 kg slame. Škoda je krita z zavarovalnino.

in nato stepla. Gostilničarju se je posrečilo postaviti ju na cesto, kjer se je pretep nadaljeval. Prišlo je še več kmetov, ki so se razdelili v dve skupini kot pristaši ene in druge stranke. Nastala je krvava bitka. Ko so prišli orožniki, katerim se je z velikim naporom posrečilo pomiriti kmete, jih je že več ležalo na tleh v krvi. Štiri hudo ranjene so prepeljali v bolnišnico, kjer pa dvomijo, če bodo ostali pri življenju.

d Za usta in zobe dnevno par kapljic blagodišečega Fellerjevega Elsafluida v kozarec vode, to je užitek in obenem tudi preizkušena zaščita proti mnogim bolejnem grla in vratu, proti hripi itd. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici 62 Din franko pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrč 16, Savska banovina.

d Na pet mesecev strogega zapora, pogojno na pet let, ter na 21.000 Din odškodnine je bila pred sodiščem v Mariboru obsojena 80 letna Ana Lepoša iz Saloveev, ker je zadržala svojemu vnuku gospodarsko poslopje.

d Zaradi vlačuganja je v preteklem letu ljubljanski policijski zdravnik pregledal 257 žensk. Od teh je bilo 18 oddanih v prisilno delavnico.

Naši pravni nasveti. Ponovno opozarjamo, da nam ni mogoče dajati pismenih odgovorov na pravna vprašanja. Tudi ni mogoče vseh odgovorov takoj priobčiti, kajti pravne nasvete daje posebna komisija strokovnjakov, ne pa uredništvo. Da bodo čitatelji pravne nasvete lažje shranjevali, jih bomo odslej priobčevali v prilogi »Gospodar«. To željo nam je izrazilo mnogo naročnikov.

Vsake kvatre plačate kovača, vsak teden prejmete »Domoljuba«!

RAZNO

Od česa žive Nemci. Pregled o poklicni razdelitvi Nemcev kaže, da živi dve petini nemškega prebivalstva od rudarstva in industrije, četrtini ljudi dajeta kruh poljedelstvo in gozd, 17 odstotkov prebivalcev pa živi od trgovine in prometa. Na uradništvo in svobodne poklice odpadejo samo 3 odstotki. — Kako zelo se je spremenilo življenje Nemcev v zadnjih 50 letih, prča dejstvo, da je okoli 1880 živelo v Nemčiji 43 odstotkov ljudi, ki so se preživljali s poklici, ki so doma na deželi.

Pristanek med krokodili. Letalcu ne grozi le nevarnost, da pade iz višine na tla; tudi pri sicer ugodnem pristanku se mu lahko pripeti marsikaj neprijetnega. Baš slednje je prijetnega. Pred kratkemu okoli angliški letalec v Afriki. Bil je na poletu v Nairobi, da bi se udeležil gostije. Ko je trčal preko motvirijs Kampala o pokrajini Uganda, je bil prisiljen na pristonek. Ko se je spustil na zemljo, se je preklonil aparat, a vendar se je posrečilo pilotu, da se je izmotal izpod razvalin letala le z bolj nezna-

Sheehan:

6

MOJ NOVI KAPLAN

Ko bi bilo moralo biti po mojem mnenju njegovo stanovanje že urejeno, sem se odpravil na izprehod z namenom, da očetu Lethebyju vrnem obisk. Ko sem vstopil, me je prevzela izredna lepota in najzornejša snaga njegovega stanovanja. Tla so bila povoščena, po njih so bile razprostrte lepe preproge, pohištvo je bilo čedno in po njem so se prešerno razkazovala mala čuda, razpostavljena po njem. Prekrasna zbirka lepo vezanih knjig in na pisalniku velik kup čistega, belega pisalnega papirja, vse to je pričalo, da je lastnik nujen in dober mož. Prestrašil sem se ob misli, kakšno bo vse to, ko mine nekaj tednov, prvi lepi, prijazni dnevi in ko se bo nebo zatemnilo, ko bo dež spiral okna, ko se bo radi močnih jugozapadnih vetrov hiša zibala, ko bodo vetrovi penili morske valove in se z vso silo zaganjali proti Kilronanu.

»Oče Letheby, tu ste si uredili zelo prijetno gnezdece; Bog daj, da bi dolgo ostali v njem.«

»Da,« je dejal, kot bi hotel pregnati moje dvome, »Bog je bil res zelo dober, da me je poslal semkaj.«

»No, kaj boste počeli s tolikim optimistom?«

»Poglejte, tu je že sončna stran vašega zmisa za lepoto,« sem se poskušal šaliti. Pokazal sem mu proti oknu, na katero so bili pritisnjeni štiri zelo zamazani nosovi in kjer so štiri dvojice veselih oči navdušeno opazovale to lepo sobico. Umazan prst je skušal podati na oknu obrise najlepših predmetov.

»Ubogi malčki, veselili so pri tem, meni pa tudi ne delajo prevelikih neprilik.«

»Če je pa tako, zakaj jih ne pripeljete v sobo?«

»Ne, tega pa ne,« mi je odgovoril z nasmehom. »Poglejte: tu sem potegnil črto.« Pokazal mi je tla, ki so se svetila od voska. »Če bi prestopili to mejo, bi bile uničene njihove lepe sanje, če bi se dotaknili ali prišli teh predmetov, potem bi se njihovo obudovanje izpremenilo v toliko govorjenje, da bi ga ne mogel prenašati.«

Govorila sva dolgo in resno o najrazličnejših stvareh. Nato me je pogledal precej nestrpno in pretrgal razgovor:

»Ali mi boste oprostili, gospod, če vam zastavim neko čudno vprašanje?«

»Seveda, kar pričnite,« sem mu odgovoril.

»Zdi se mi,« je začel neodločno, »da ne storimo vsega, kar bi mogli, ko bi izrabili vse te krasne prilike, ki so nam tu na razpolago. Kot povsod so tudi na Irskem brez dvoma razmere zelo neugodne. Vendar imamo tu razume ljudi, lepe naravne pogoje — in vlado, ki je prokleta slaba, kar je res — toda ali nismo tudi mi prisiljeni, deliti z vlado sramote, če v stvareh, ki kriče po pomoči, ostane ves pri starem? Sicer nisem advokat z velikimi političnimi zmožnostmi, vendar se potegujem za decentralizacijo oblasti, pri čemer bi po mojem mnenju vsakdo izmed nas moral zastaviti vse svoje najboljše sile tam, kamor ga je postavila božja previdnost. Ali govorimo natančneje: katere so tu glavne potrebe, ki jih zahteva izboljšanje materialnega stanja našega ljudstva? Tamkaj bo treba zidati nasip. Govoril sem z ribiči. Pri povedovali so mi, da je morje polno rib, a nimajo

Smrt ugledne žene. (Suhadole pri Komendi.)

Žalostno s ozadeti zvonovi sv. Klemenca 18. januarja v slovo kodrejsko mami, Mariji Lipar, ki je po dolgem bolehanju odšla po plačilo za dobra dela, ki jih je v življenju toliko storila. Bog ji daj v družbi njene hčerke, ki je umrla kot usmiljenka, večni mir!

Prosvetno in drugo (Mekinjje)

Prosvetno društvo uprizori v nedeljo 31. jan. ob pol 4. popoldne tridejansko burko »Zmešnjava na zmešnjavo«. — Umrl je na Brezjah 28 letni zemljak Perne Jožef p. d. Bevshek, na posledicah malarije, katero si je nakopal pri vojakih. N. p. v m.

Predpust in njega veselje. (Ig.)

Kaj takega pa še ne, odkar Krim stoji! Predpust je tu, na sv. Stefana se je začel in čez 14 dni se že neha. Pa če še tako natančno poslušaj, ne slišiš — prav nič o kakih predpustnih prireditvah: potihnila je harmonika, o plesu ne duha ne sluha, nočnega rjovenja ni, pretepanja kar nič. Tako ljubeziv mir in pokoj vlada po fari. Kriza je, kriza bo še. Vse pridige, časopisi, knjige, odloki, paragrafi, vse to ni imelo take moči, kakor jo ima — kriza. Manjka denarja, zato je pa letos v predpustu tako pametno življenje. Res je, kar pravi ljudski pregovor: Ko denar poide, pa pamet pride! Pa še kakšno nezalostno novice so prinesli v ponedeljek, 18. jan. nekateri častilci in častilke sv. Antona iz Tomišlja. Veliko jih je šlo tja, peš in z vozom, staro in posebno mlado je trumona hitelo v Tomišelj počastit sv. Antona tudi — s plesom. Da ne bo zamere — so si mislili — radi plesa, pa prinesemo v dar krače in klobase. Židane volje so prispeli na lice mesta. Krače so oddali, nato bi se pa radi še naplesali. Pa kakšno razočaranje! Zvedeli so žalostno novice: harmonika in ples prepovedana. Dovoljena je le harmonika brez plesa, nli pa ples brez harmonike! Kaj takega pa še ne, odkar Krim stoji! O tužna razjoka! In vračali so se domov sicer v dno duše razočarani, toda trezni, pametni in lahkih nog. — Pametni ljudje pa pravimo tole: Bog nam daj še veliko tako treznih predpustov, okrajno glavarstvo pa še dosti tako modrih odlokov, za katere bo tako, kot sedaj, preskrbljeno, da se bodo tudi v dejanju izvrševali — Da pa ne bomo na Igu ta predpust čisto brez

veselja in smeha, bo poskrbelo naše prosvetno društvo. Na Svečnico, 2. febr. popoldne ob treh in na pustno nedeljo, 7. febr. ob sedmih zvečer pridite v našo dvorano Gorka bo, in za cel predpust se boste lahko nasmejali za prav majhen denar; petje bo in veseloliga. Na Svečnico pridite iz okoliških vasi, na pustno nedeljo pa iz Iga!

Duhovne vaje

Šmarje pod Ljubljano

Duhovne vaje (od 2. do 6. jan.) je opravilo v »Domu« v Ljubljani 11 fantov iz naše župnije; vsi so prav zadovoljni, posebno so bili veseli škofa, dr. Gr. Božmana, ki je imel ob sklepu sv. mašo, jih obhajal ter imel potem lep nagovor nanje. Mišle verske poglobitve se širi.

Novice (Grosuplje)

Pred kratkim smo dobili nov občinski proračun, ki je vzdignil precej prahu med ljudmi, ker so nekatere postavke v njem nepotrebne, nekatere pa previske (tako n. pr. izdatki za društva, za javno razsvetljavo vasi Grosuplje, dalje znižanje obč. doklad na alkoholne pijače in meso). Vsled tega je bila vložena pritožba na banksko upravo. — Predzadnja nedeljo je imel ekspozit g. Ravnikar predavanje o Mehiki s slikami. Na Svečnico pa vprizori Prosvetno društvo smeha in zabave polno predpustno burko »Utopljena« ob 3. in ob 8. v Gasilskem domu. Kdor si želi zabave in razvedrila, naj pride pogledat! — Fantje v okolici si še vedno hladne svojo vročo kri drug nad drugim z raznim »bojnim« orožjem. Gostilne so tudi še precej dobro obiskane, zlasti od Božiča naprej. Kot se vidi, še ni dovolj velika kriza. Vračujemo povsod, če ne bo po naših domovih zapel boben! — Zavarovanje za življenje in smrt se je tudi že zelo razširilo. Ljudje, bodite previdni!

Občni zbor Kmetijske podružnice.

(Zalina.)

Prvi občni zbor, ki se je vršil pred novim letom, je bil v smislu družbenih pravil razveljavljen. Dne 17. januarja se je vršil drugi občni zbor. Volitev se je udeležilo polno članov, skoraj vsi, ki so plačali članarino. Ker ni bil navzoč stari načelnik, je občni zbor otvoril tajnik A. Seme. Nato se je takoj izvršila volitev novega odbora. Na novo so izvoljeni: načelnik: A. Lampret, Gatina 4, tajnik: J. Solar, župnik, Zalina, blagajnik: A. Karneval, Pizlica. Za delegata je bil izvoljen načelnik.

† Janez Rus (Ribnica)

Dne 13. t. m. je zatisnil oči Rus Janez iz Jurjevice v starosti 64 let, po domače Tomaškovo. Rajni je bil trikrat v Ameriki, a ostal je veren in poštenjak. Že v Ameriki so ga nekateri zbadali, češ, kaj imaš od tega, ko greš vsak dan k maši. Pa se je mož dobro odrezal: »Po katoliško živeti je včasih težko, a zato bo tem lažje umreti.« Pogosto smo ga videli pri mizi Gospodovi kot člana Apostolstva mož. K sv. maši je prihajal vedno tako zgodaj, da je pred sv. mašo opravil Križev pot. — Mirno in popolnoma pravljen se je preselil v večnost. Njegova hiša bo dolgo vrsto let naročena na »Domoljuba«, kjer je rajni črpal novice in izobrazbo. Naj mu svetlo večna luč!

Razno.

(Slatnik pri Ribnici.)

Eno uro daleč od Ribnice, stoji na precej visokem hribočku cerkev sv. Marka. V njegovem vznožju stoji naša mala vasica Slatnik. Odkar je naša vasica pokrita z snežno odejo, nas v obilnem številu obiskujejo zimski športniki — smučarji. Hriboček je kot nalašč za ta sport. Izletnikom pomagajo tudi naši domači smučarji. — Toliko od naše vasi, da ne boste mislili, da spimo, akoravno bi bilo dobro prespati letošnjo zimo. — Kljub splošni gospodarski krizi bomo imeli v naši mali vasi dve poroki. — Ze eno leto je minilo odkar se je poslovila od nas bela žena smrt in tudi storilja nas je v celem letu samo enkrat obiskala.

Novice.

(Krško ob Savi)

Te dni smo dobili v ugledno Puntarjevo družino v trški gori novo gospodinj. Mladi novi gospodar Puntarjev Joško je pripeljal kot življenjsko družico v svoj dom iz sosednje svetoduske župnije Barnovo Pepco iz Vrhulj. Ni avoma, da bosta mlada poročenca podobno kot sta bila po svojem krščanskem življenju prelepe zglede vsem fantom in dekletom daleč naokrog, postala tudi kot družinski oče in mati vzgled krščanskim staršem. Zato se veselimo vsi njune bodoče družinske sreče in jima iskreno častitamo k njunemu pomembnemu dnevu. Pomenljivo je za njiju zlasti to, da sta oba izborna cerkvena pevca in bota kot taka brez dvoma po svoji moči kakor doslej tudi v bodoče rada porabila svoje pevske zmol-

sredstev za uspešen lov, s katerim bi si zaslužili velikanske vsote. Tam poleg potoka sameva star prazen mlin; zakaj bi ga ne preuredili v tovarno in tako dali mnogim tukajšnjim dekletom priliko za zaslužek. Naša voda je slaba in — kot so mi pravili nekateri — se v tej okolici večkrat pojavlja mrzlica. Oprostite, gospod, je nadaljeval, »morda se vam zdi, da vlačim na dan napake in pomanjkljivosti tukajšnjih duhovnikov, toda prepričan sem, da me razumete. Upam, da mi oprostite!«

»Seveda,« sem mu odgovoril, »le nadaljujte!«

In nadaljeval je s svojim brezskrbnim optimizmom, zidal čudovite gradove s svetlim čopičem svoje mladostne domišljije in zdelo se mi je, da slišim po tridesetih letih odmev svojega lastnega glasu, saj so mi včasih prav iste besede silile na jezik in isti narčni rojili po glavi. Toda ali mu bo usoda naklonjena in ga ne bo razočarala s strašno bodočnostjo? Nisem mu hotel ugovarjati.

»Vaš prvi korak, če hočete sploh kaj doseči, je, da greste k lastniku vseh teh malo vrednih njivic in obale,« sem ga poučeval.

»Gotovo,« je odgovoril. »Upam, da pri njem ne bom zadel na kake težave. Kako se imenuje?« Potegnili je notes iz žepa.

»Nisem tako prepričan o uspehu,« sem mu odgovoril. »Morda prav zdaj polaga polovico svojega premoženja na igralno desko v Monte Carlu, ali se skuša vtihotapiti v kak stambulski harem, ali pa večerja bizonove narezke v kakem kotu Sierra Nevade?«

Prišel je v zadregu.

»Toda njegov zastopnik ali namestnik, kaj pa ta?«

1 Gorovje v Kaliforniji.

»No, k temu lahko greste. Nastopal bo proti vam zelo olikano in vam bo z lepimi, izbranimi besedami povedal, da on ne more ničesar storiti.«

»Pa vlada — delavski urad?«

»Ne bo čisto nič pomagalo. Pisali boste ponižno pisano prošnjo. Čez štiri tedne vam bodo odgovorili: »Sporočamo vam, da smo prejeli vaše pismo in bomo skušali obrniti vso pozornost na to zadevo.« Pisali boste vnovič. Čez štiri tedne boste dobili odgovor: »Potrjujemo prejem vašega pisma, katero ste oddali delavskemu uradu.« Nikdar več v svojem življenju ne boste slišali o tej stvari... Toda pustiva te pogovore, moj odgovor vas je samo razburil.«

»Ampak, ali ni tu nobene pomoči? Pa spravimo stvar pred parlament!«

»To lahko mirno opustite. V spodnji zbornici bo nekdo stavil vprašanje, nakar mu bo državni tajnik odgovoril: O tem vprašanju se že posvetuje socialno ministrstvo, v čigar sklepe se mi ne moremo vmešavati.«

Umolknil je.

»Glede tovarne,« sem nadaljeval, »vam rečem tole: gotovo veste, da je šest milj odtod v Loughboro velika tovarna za pletenine. Če boste prosili lastnika tamošnje tovarne, da naj odpre tu svojo podružnico, bo prišel njegov ravnatelj, si ogledal razmere in vihal nos; vprašal vas bo, kje nameravate dobiti denar, da popravite mlin i. t. d. Nadalje ste morda prepričani, da vam zgrade poslopje za shranjevanje rib. In potem bo prišel kdo in napisal o vas isto, kar je nekoč rekla neka visoka dama o Napoleonu: »Kadarkoli se je česa dotaknil, vedno se je umazal.«

»Ta položaj je neznošen!« je vzkliknil oče Letheby in skočil s stola, jaz pa sem obžaloval svoje besede.

nimi praskami. Šele tedaj, ko je doznal, da ni težje poškodovan, je zapazil, da se nahaja na sredi med krokodili, kojih telesa so bila do polovice zakopana v blato. Hočeš — nočeš, pilot se je moral kretati med pošastmi. Zadovoljiti se je moral s tem, da je streljal neprestano iz revolverja in klical na pomoč. Celih 5 ur je moral vztrajati v skrajno neprimernem položaju, predno so ga našli domačini in spravili na varno v Kampalo.

Kako je postala tržna prodajalka slavnja? Slavo doseže večkrat človek na prav čuden ter neverjeten način. Se danes pravijo v Edinburgu na Angleškem ženski, ki se zanima vneto za javno delo, da je »Jenny Geddes«. Jenny Geddes je bila čisto navadna prodajalka na trgu, ki je živela začetkom 17. stoletja v češkem glavnem mestu in je pričakovala vse drugo, le nesmrtnosti svojega imena ne. Takrat je vladal Karl I., prvi angleški kralj, ki je kraljeval tudi nad Šotlansko. Vladar je skušal, da bi izenačil obe deželi. Da bi dosegel cilj izenačenja, je hotel Šotom usiliti na Angleškem predpisano molitveno knjigo, katero je bil svikal škof

postji v čast božjo po naših cerkvah. Tudi od te strani: Na mnoga leta! — Igralci Prosvetnega društva v Krškem pripravljajo za svečnico popoldne zabavno igro: »Lumpacij vagabund«. Ker so časi težki, potrebuje človek tem bolj nekaj poštenega razvedrila. Zato: Zato kdor se hoče za predpust do dobra nasmejati, naj pride na svečnico poslušat Lumpacija in njegove kompanjone! — Vinska kriza postaja od dne do dne občutnejša. Bliža se pomlad, v roko bo treba vzeti denar za delavce, kupcev za vino pa ni od nikoder. Vendar ne obupujemo. Vino je lansko izoborno in trdno pričakujemo, da se, če prej ne, pa na poletje oglašijo kupci, ki bodo za med pobrali lansko izoborno kapljico. Zato ne tiščimo z njim na trg, tem manj, ker si mislimo: Bog ve, kakšna bo letošnja jesenska letina. — Drugo pa pri nas tako kot drugod. Prisluskujemo, mislimo, čakamo.

Jubilej našega g. župnika. (St. Jernej.)

Dne 18. t. m. je minilo 75 let, odkar se je v idlični Stični porodil naš velezaslužni g. župnik in duh. svetnik Anton Lesjak. — Lepa je starost 75 let, a še lepše zasluge, ki si jih je stekel v tej dobi v službi Boga in naroda svojega! — Pasel je ovčice v Trebelnem. Tiho in udano negoval božje trsvje v Zagorju ob Savi in na Dobravi blizu Ljubljane. Povišan v župnika odšel v Zelimlje in leta 1902. toplo pozdravljen prispel v našo dolino. — Delaven kot mrvilja je povsod zapustil številne sledove svoje dobrotne roke in znake ljubečega srca. — Zgradil je v št. Jerneju obilo poslopj posvečenih splošnih koristim in potrebam naroda. Zrtvoval je v ljubezni, žrtvoval v denarju; celo načrte je sam delal. Ustanovil je številna društva, prosvetna in verska. Uredil gospodarstvo, polje, vinograd. Zasadil krasen sadovnjak, da vzbuja občudovanje. — Dvignil je sploh versko in kulturno življenje svojih faranov, da je zdaj naša dolina vzoren vinograd Gospodov! — Poleg splošnega, stanovskega dela, pa je napisal tudi več zgodovinskih del, v katerih slika preteklost svoje fare in v svojih dragih faranov. — Vse zanimivo, v slikah in v ljubki, domači besedi! — Veliko je njegovo delo v preteklih dneh, a mož še vedno deluje tiho in vztrajno. Včasih mu svet greni trenutke življenja, a on ne omaga. Zateče se v cerkev, k svojemu Bogu in tam najde uteha, nove moči za nove življenjske borbe in boje. — Naj ga dobrotni Bog

še dolgo med nami ohrani čilega in krepkega in po ločitvi s tega sveta po zaslužnju sprejme v svojo rajsko srečo in slavo!

Razstava (Dramlje)

V dneh 31. jan. ter 1. in 2. febr. se bo vršila v prostorih stare šole prva vinska razstava. Ker imamo pri nas obsezne vinograde in tudi dosti izobornega vina, ni treba pomena takšne prireditve posebej omenjati. Razstavljenih bo nad 60 vzorcev sortiranega vina. Vsak interesent bo imel priliko poskusiti izoborno drameljsko kapljico. Preskrbljeno bo tudi za toplja in mrzla jedila. Z ozirom na ugodno železniško zvezo ter neposredno bližino postaj Sv. Jurij ali pa Ponikva, je pričakovati mnogo kupcev. Za polovično vožnjo smo zaprosili.

Belokranjske novice. (Metlika)

Kmetijski tečaj v Metliki. V nedeljo, 17. jan. je pričel dvomesečni zimski kmetijski tečaj v Metliki. Prav potrebni so nam taki tečaji, le da je v teh strašnih časih narod že kakor olopel, in mu je še komaj kaj takega mar. Nekdo je uganil takole: če bi prišel kdo, ki bi učil denar delati, njega bi že šli poslušati. Tako brezbržni sicer še nismo, res pa je, da le pošasi uvidevamo potrebo takih poučnih predavanj. Zato opozarjamo vse, naj ne zamude ugodne prilike, ampak naj žrtvujejo tiste ure, ki bodo gotovo nekaj sadu obrodile. Tega pa nikar ne pričakujemo, da nas bo kako predavanje kar čez noč naredilo bogate. Tečaj se vrši v mestni hiši v Metliki ob nedeljih od 9—12 in ob sredah od 8—12.

Kletarski tečaj v Metliki. Banska uprava priredi kratek kletarski tečaj v prostorih vinarске zadruge. Tečaj bo dal praktičen pouk o pretakanju vina. Če bomo pravi čas zvedeli, bomo na tem mestu opozorili, kdaj se bo vršil.

Pa kino imamo! To je pa res nekaj novega in imenitnega. Tako ti je plesalo vse tam po planu in vse je živeło kot zares. To je tudi ena tistih stvari, ki jo mora človek videti, predno jo zares verjame. No, v nedeljo je imel marsikdo priliko, pripraviti se o tem, da je to res, ko je igral kino Prosv. društva v Metliki. Škoda, da še govoriti ne zna.

Oh ta kriza! Vsepovsod se že pozna. Tako je uganil stari Jernej — kdo ga ne pozna Drugovana

Jerneja, ključarja pri sv. Antonu v Trnovcu, ti-stega, ki ima svojo klet v Berčicah, kamor te bo prav gotovo povabil, če se boš le tam blizu kje z njim srečal in ti radodarno nalil. — Tako je uganil ta mož, ki že dolgo dolgo let na Antonovo s puščko spo glavahe trica. Tudi v Antonovo kso je že pogledala »grizna«. Nekam lahka se mi čuti, čeprav vem, da je nikol precej težak. Tako bo tudi ta svetnik božji občutil, kako prazni so že žepi bednih zemljanov.

Brinje, fige in slive

za žetaničnuko prodaja po najnižji ceni tvrdka
IVAN JELACIN, Ljubljana, Emonska cesta št. 2.

MILO BODOČNOSTI

se bo gotovo izdelovalo samo iz sestavnih ki so medicinsko bres dvoma tudi zdrav u koristne. To načelo prevladuje tudi pri izdelavi

Fellerjevih Elsa-mil
lepete in zdravja.

Ona prav zato izvršuje dvojno nalogo, ne samo da prjetno diše in da se izatno penijo, temveč tudi zdravstveno koristijo, odstranjuje obnem tudi že obstoječe nedostatke kože. Dobi se 7 vrst Elsa-mil in sicer:

Elsa-lilijino m'ečno milo
Elsa-mi o lilijne krema
Elsa-rumenjakovo milo | Elsa-beraksovo milo
Elsa-glicerinsvo milo | Elsa-katranovo milo
Elsa-milo za britje.

Po pošti za poskušnjo 5 kosov Elsa-mil v poljubni izbiri 52 Din franko. Praktično je naročiti obnem tudi Fellerjevo Elsa-pomado za varstvo obraza in kože, ter Fellerjevo Elsa-pomado za rast las (2 lončka franko 40 Din). Naroči se pri lekarnarju

EUGEN V. FELLER,
STUBICA DONJA, E za trg 16 (Savska ha ovina)

Laud. Dne 23. julija 1637 je napolnila večstočglava množica cerkev St. Gilesa v Edinburgu. Večina vernikov ni dobila več sede-žev, radi tega je prineslo seboj v cerkev nekaj žensk majhne zložljive stolčke. Služba božja je pričela. Župnik Dean Hannay je čital, kakor je bilo zaukazano, iz knjige škofa Lau-da. Zadel je na hud od-por. Zbrana množica je začela godrnjati. Ker je pa govornik le neustraheno naprej čital, mu je na-ekrat priletel zložljivi stolček v glavo. Jenny Qeddes je dala znamenje za boj šotske cerkve, ki je trajal pol stoletja. Zna-meniti stolček je še danes shranjen v edinburškem muzeju.

V kaznilnici. — Paznik kaznjencev: Jutri pride sem gospod inspektor. — Kaznjencev: Kaj je pa ta zakrivljen?

Med spiritalisti. — Vče-raj se je javil Beethoven. — Kaj pa je dejal? — Naj moja žena preneha igrati njegove skladbe.

Otroško vprašanje. — »Mi smo na svetu, da po-magamo drugim«, je učil gospod katehet svoje u-čenke. — »Zakaj so pa potem oni drugi na sve-tu?« je radovedno vprašal Pepček.

V prvi razburjenosti je prevrnil neko japonsko igračo in mi nato pripovedoval: »Naše ljudstvo je najснаžnejše, najboljše na svetu po svojih osebnih navadah, pa naj še toliko klepečejo o njegovih zanemarjenih bivaliških. Toda,« se je začel opravičevati, »upam, da vas nisem razjezil, gospod!«

Uprl je vame svoje žareče oči, a mene je ta nje-gova jeza zelo zadovoljila. Vedno sem zelo ljubil take ostre besede. Kako pogosto sem hotel spregovoriti kako ostro besedo, polno zgovornosti in povdarka. Kako pogosto mi je ušla nedolžna kletvica nad kakim nepopoljšljivim pijancem, ko je klečal pri mojih no-gah in me prosil odpuščanja, ali nad kako šlevo, ki je delala v vasi nemir in je padla nanj moja graja kot strel brez smodnika, ne da bi dosegla kak uspeh. Upravičeno sem se jezil, vendar me je jeza navadno kmalu minila.

»Mislim popolnoma resno, da hočete ustvarjati nemogoče stvari in pri tem boste pozabili na grščino.«

Zasmejal se je.

»Najhušje vam bom povedal ob drugi priliki,« sem rekel.

»Kaj je? Na dan z besedo! Povejte mi, kaj je tisto najhušje?«

»Dobro, vam bom pa povedal,« sem odgovoril po-časni. »Ljudje vam ne bodo nikdar hvaležni, tudi tedaj ne — kar se meni zdi neverjetno — če bi vam uspelo!«

»Kaj, da ne bodo veseli, če bodo rešeni vseh teh muk in revščine in bodo videli, da je njihovo življenje boljše in bolj urejeno?«

»Zagotavljam vam, da ne. Srečni so, zato jih pu-stite! Nimate želja po zboljšanju svojih razmer. Sedaj nimajo nobene posebne odgovornosti; nihče ni uvidel, da se živa duša ne zmeni za nje in nihče ne zavida

Salamona v vsej njegovi slavi. Haslemov Jakob in Ol-denov David prespita ves dan v svojih čolnih, žele ko se znoči, se zganeta in nastavita svoje mreže, da uja-meta nekaj morskih rakov. Če sta kaj vjela, plačata drugo jutro celo pojedino in gresta nato zopet spat. Kaj morete še dodati tej njuni sreči? Da jim zgradite malo dvojadnico in jih pošljete na odprto morje ter izpostavite vsem nevarnostim morskih viharjev? Trpeti bi morali lakoto, zmrzovati in gledati smrti v obraz. Pa zakaj vse to? Malo več denarja in nekaj več litrov pijače. In vaše mnenje: »Zakaj ne prično tudi drugi?« Ali nismo že hoteli prijeti za delo? Strašno geslo va-šega spoštovanega prednika »Cui bono« nam je vzelo pogum.«

Dolg časa je stal globoko zamišljen. Nato je dejal: »To zveni tako čudno, opira se najbrže na kako po-moto... Bo že šlo kako, poskusil bom. Oče, dajte mi svoj blagoslov!«

Potrla ga je.

»Ko nas boste spoznali boljše,« sem mu odgovoril, ko sem opazil njegovo pobitost, »boste uvideli, da z istimi besedami lahko poprosite tudi pijače. Baš sedaj si ne bi želel pod lastno streho...«

Njegov zmagoslavni smeh mi je zaprl usta.

»Pustimo to!« je zamahnil. »Ali morem pričeti?«

»Gotovo,« sem mu odgovoril. »V enem letu se vam bo pomešalo nekaj sivih las med črne in to bo ves uspeh.«

»Kakšen zajec ti preskoči cesto, revež,« sem si mislil, ko sem se vračal proti domu. Ta misel ni moja, dobil sem jo pri nekem filozofu Williamu Shakespeareju; morda tudi pri Francu Baconu?

Naročajte „Domoljuba“!

Naznanila

n »Karitas«. Ker imamo zastopnike že skoro v vseh župnijah ljubljanske in lavantinske školije, prosimo dotične, ki se zanimajo za naše zavarovanje, da se radi pojasnil in prijav obračajo po možnosti na naše zastopnike. Interesenti iz onih krajev, kjer še nimamo zastopnikov, pa naj se obrnejo direktno na našo centralo: Posmrtninsko zavarovanje »Karitas«, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice.

n Prosvetno društvo v Borovnici vprižori na Svečnico 2. februarja igro »Danes bomo tiči«. K obilni udeležbi vabi odbor.

n Katoliško prosvetno društvo Brezovica pri Ljubljani priredi v nedeljo 31. jan. v Društvenem domu ob 3. pop. in ob pol 8. zvečer nad vse zabavno burko v treh dejanjih »Naročena nevesta«, ki se v ljubljanski okolici privkari uprizori na našem odru. Kdor se hoče od srca nasmejati, naj si gurno pride v nedeljo na Brezovico! Bog živi!

n Smelednik. Tukajšnja sadjarska podružnica ima svoj redni občni zbor s predavanjem v nedeljo dne 31. januarja po jutranji maši v šoli.

n Dol pri Ljubljani. »Utopljenec« je naslov tridejanski burki, katero vprižori Kato. prosvetno društvo na pustno nedeljo 7. februarja ob 3 popoldne. Pridite pogledat od vseh vetrov!

n Prosvetno društvo Sv. Jakob ob Savi uprižori v nedeljo 31. jan. burko »Radikalna kura« v treh dejanjih. — Prijatelji smeha vabljeni.

n Na dr. Krekovi gospodinski šoli v Zg. Siskih pri Ljubljani se prične drugi »trimesečni kmetijski-gospodinski tečaj« dne 15. febr. in traja do 15. maja t. l. Pojasnila daje in priglasje sprejema upraviteljstvo šole.

n Na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se bo vršil v ponedeljek 8. februarja enodnevni kletarski tečaj. Tečaj se prične ob 8. jutraj. Vabijo se k tečaju vsi, ki se zanimajo, zlasti pa vinogradniki in gostilničarji.

n Prosvetno društvo na Kopanju uprižori v nedeljo 31. t. m. ob treh popoldne Finžgarjevo ljudsko igro »Razvalina življenja«. Vabimo k obilni udeležbi.

Ne nasedaite agentom!

Pod tem nadpisom smo v svoji zadnji številki priobčili navodila oziroma svarila pred agenti in agitatorji glede brezobrestnih kreditov. Jugrad, jugosl. gradbena in kreditna zadruga, registrirana zadruga z o. z. v Ljubljani Vas naproša, da se nje ne zamenjuje z ostalimi podjetji, ker Jugrad posluje točno in natančno na matematično tehnični podlagi in je prikrojena po zadrugah, ki v enakem smislu zelo uspešno poslujejo že mnogo let v inozemstvu. Posojila prejemajo zadrugniki točno po vrstnem redu ne oziraje se na vpliv, ki bi ga imel zadrugnik ali na kake druge zveze, ki bi ga vezale na zadrugo. Vsak zadrugnik ima vpogled v poslovalne knjige, iz katerih vsak čas lahko povzame, da se vrše posli Jugrada strogo po oblastveno dovoljenih pravilih. Jugrad je pričel s svojim delovanjem začetkom februarja 1931 in je imel koncem novembra 1931 203 posilnice za posojila. Njegovo premoženje je znašalo 1.418.076 Din, od katerega zneska se je zadrugnikom vrnilo v obliki brezobrestnega posojila 802.098 Din.

Brinje in fige

dobite vedno v najboljši kakovosti pri FRAN POGACNIK-u, Ljubljana, Dunajska cesta št. 67 (nasproti mitnice)

Nervozna žena je stopila v trgovino v kateri so prodajali razne živali in drugo. »Ali imate tudi ščurke napreda?« »Da, tudi. Ali naj jih dam tucati.« »Ne tucati, kakih tri, do štiri sto« je dejala žena. Prodajalec se je začudil zakaj toliko, na kar je dobil pojasnilo:

»Veste, v pogodbi s hišnim gospodarjem stoji, da moram stanovanje pustiti prav v takem stanju kot je bilo takrat, ko sem se vselila. No, in te dni se selimo.«

Tine: »Kako sodiš o človeku, ki se je oženil radi denarja?«

Tone: »Da ga je zaslužil.«

Izdajatelj: Dr. Frano Kulovec.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebnice ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pekovskega vajenca

15 let starega, močnega in zdravega, poštenih staršev, sprejme v škoj parna pekarna v Dolnem Logatu, Hrana in stanovanje v hiši.

Hrava s teletom težka, dobra molznica je napradaj v Smeledniku št. 46, Istotam tudi orehove deske colarice.

Čepljarskega vajenca

in pomočnika za splošna dela sprejme. — Luka Omahna, Čevljarstvo, Hrb 19. Lukovica

Klanc, pridnega, pomembnega sprejemem v službo - blizu Ljubljane. — Naslov v upravi omoljuba pod števil. 762.

Dehlico staro od 2 do 5 let, sprejemem v vzgojo proti primernemu plačilu. — Naslov v upravi št 900.

Mesarskega vajenca

poštenih staršev sprejemem. Naslov: Ivan Javornik, mesar, Ljubljana, Domobranska 7.

Posestvo s stanovanjsko hišo in novim gospodarskim postopjem z 1/2 ha njive, 1 1/2 ha travnikov in 2 ha gozda v bližini Škofje Loke po prodano najboljšemu kupeju v soboto dne 30. januarja ob 2 uri pop. Natančne informacije gte te tega se dobe pri Fr. Šiferju, trgovcu z usnjem v Škofji Loki, Novo predmestje 11. Kupci se vabijo, ker bo cena zelo solidna.

Bogati postanete

če imate veliko znanje! »Persons« Ljubljana. Poštni predal 307. Znamki za odgovor!

Kmečki mlin

oddam v najem ali v polovico zaslužka. Naslov pod števil. 652.

Krušno moko

vseh vrst vedno svežo, ter koruzne izdelke nudi valjni mlin Ivan Kuralt, Domžale. Zadrževajte cenik in vzorec.

Valenec za sedlarsko obrt se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. I. Jeras, Celovška c. 74. Spod. Sliška.

Poravnajte naročnino!

Urednik: Jože Košček.

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite poceni in dobro pri tvrdki

H. SUTTNER

Liubljana 1

Prešernova ulica št. 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švic. Ure v vseh cenah od Din 44— naprej. St. 120 Kovnasta anker ura Din 44—, s sekundnim kazalcem Din 78—

St. 121. Ista z radijem Din 58—, s sekundnim kazalcem Din 94—, St. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49—, z radijem Din 76—. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštnine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

ODEJE, ROČNO DELO

posteljne garniture, cvilche za modroce, belo kontenino za rjuhe in perilo itd. za bala kupite najceneje na Brezovici pri Kopaču. — Rudolf Kolarič.

REGENTIN Nov poklic

za dame in gospe je z vpljavo strojnega pletenstva v hiši.

Zajamec zaslužek ca 1500 Din mesečno

ker prevzamemo strojno ljeno blago, plačamo za sušek za pletenje in dostavimo v izdelavi. Prejete se danca po brezplačne prospekte na Komana Pietarska Industrija. St. 6. Jansp Kalle, arbor, Trubarjeva 2

Fige in brinje najceneje pri Sever & Komp., Ljubljana

Gospodarska cesta št. 5

Dr. STANISLAV ŽITKO

ODVETNIK V LJUBLJANI

vjudno naznanja, da s 1 februarjem 1932 preseli svojo pisarno v palačo

Vzajemne posojilnice na Miklošičevi cesti št 7 levi vhoj, I. nadstropje.

Vrtnarja-ekonomu (oskrbnika)

ki se dobro razume na vse panoge gospodarstva in vrtnarstva (brez vrtiličarstva), sprejme za svoj gospodarski oddelek bolnišnica v Koprivnici proti plačilu in popolni oskrbi v hiši.

Ažman: »Pa nikar ne pravi moji ženi, da si mi posodil sto dinarjev.

Pažman: Ne bom, če ti moji ne boš povedal, da sem sto dinarjev imel.«

Čebelarji

Vse čebelarске potrebnice kupite najceneje v trgovini

Fr. Stupica

železnina in zaloga poljedelskih strojev Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Artniki: »Otroci se imajo bolj pametne, kot so njihovi starši.«

Babnik: »To je podedovano, kajti starši so ravno tako dejali, ko so bili otroci.«

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čeč